

bb.62. /a belföldi ...folyt/p

46. bolgár zenei est
47. hazaérkezett nemeslaki tivadar
48. dunai vasmű új tolókemencéje
49. kucs béla kiállítása
50. halmos lászló jubileumi hangverseny
51. magyar - lengyel barátsági nap
52. bolgár zenei művek
53. 104. születésnap
54. finn ifjusági delegáció
55. időjárásjelentés
56. országos közművelődési tanács
57. ünnepi gyűlés a kubai fegyveres erők napja alkalmából
58. albán fogadás
59. nagykállói népi együttes
60. kód.
61. pártmunkás küldöttség
62. hírjegyzék.

/mti/

21.05/p

215

--

-38-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal

60.008/A

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1976. november 30. k e d d

bb.1. kisz- komszomol együttműködés az orenburgi gáztávvezeték építésére - hamarosan megalakul a kisz-építkezés szervező bizottsága

i/gy/gk/pr/a/hgy

1976. november 30.

hét európai szocialista ország közös beruházásában épül az orenburgi gáztávvezeték, amely a közreműködő államok távlati földgázszükségletét biztosítja majd. hazánk három kompresszorállomást épít, megtervezi és kivitelezi - túlnyomórészt magyar építőanyag és berendezés felhasználásával - a kiegészítő és a kommunális létesítményeket. mindez nagyfoku szervezettséget igényel a tervszolgáltatásban, az anyag-és eszközellátásban, a tervező, a gyártó és a kivitelező vállalatok együttműködésében. az 1978-ban üzembe lépő gáztávvezeték v. szakaszának építkezését a kisz ix. kongresszusa kisz-építkezéssé nyilvánította. a közelmúltban ifjusági szövetségünk és a lenini komszomol vezetői együttműködési megállapodást írtak alá moszkvában a szovjet és a magyar ifjuság közös tenni-valóinak összehangolására.

a lenini komszomol szervezetei szoros együttműködést alakítanak ki az orenburgi gázvezeték munkálataiban részt vevő kisz szervezetekkel. a kiszesek szovjet társaikkal együtt jövőre részt vesznek a nagy októberi szocialista forradalom 60.évfordulóját köszöntő jubileumi munkaversenyben, a 60.évfordulónak - 60 élmunkás hetet!,, - mozgalomban.
/folyt.köv./

- 1 -

bb.1./ kisz-komszomol.....folyt./-a

az építkezésen szocialista munkaversenyt indítanak a munka termelékenységének és minőségének növelése érdekében, a belső tartalek teljes kihasználásáért, a határidők betartásáért. a lenini komszomol, valamint a kisz központi bizottsága a feladatok teljesítése érdekében közös operatív bizottságot is létrehoz. a szovjet fiatalok azt is vállalták, hogy segítséget nyújtanak az orosz nyelv tanulásában az építkezésen dolgozó fiatal szakembereinknek.

a nagyszabású feladat sikeres teljesítését szolgálja, a kisz kb és az orenburgi gázvezetéképítési kormánybizottság együtműködési megállapodása is. ez tartalmazza a kisz-építkezésen tevékenykedő fiatalok kiválasztásának szempontjait, a beruházásban részt vevő vállalatok és minisztériumok, továbbá azok kisz-szervezeteinek feladatait. a közeli napokban a kisz központi bizottsága megalakítja a kisz-építkezés szervezőbizottságát, amely részletesen meghatározza az ifjúsági szövetség tennivalóit. hamarosan elkészül az orenburgi gázvezetéképítési kormánybizottságnak az építkezéssel kapcsolatos intézkedései terve is.

az együtműködési megállapodás kitér arra is, hogy a beruházás szervezésében, a hazai és külföldi kooperációban fellelhető hiányosságok felkutatására, megszüntetésére az érdekelt vállalatoknál kisz-radar akciót indítanak. a fiataloktól hasznos javaslatokat várnak az anyagok takarékos felhasználására, a munka minőségének javítására. a szerződés ezenkívül magában foglalja az építők ifjúsági termelési mozgalmait, a fiatalok eszmei-politikai, internacionalista nevelésével kapcsolatos feladatokat és rögzíti, hogy a gáztávvezeték építésére nyaranta diák-építőtáborokat szerveznek. a beruházáson minden esztendőben megszervezik az, alkotó ifjúság, pályázatot és kiállítást, valamint a, ki minek mestere?, vetélkedőt. ifjumunkásaink szabad idejükben sportprogramokon vesznek részt, megismerkednek a szovjetunió legszebb tájaival, kulturájával, hagyományaival.
/mti/

-.-

- 2 -

bb.2. tanácskozás a kommunista nevelésről - dr.mezei gyula nyilatkozata

i/-don/pr/a/hgy

1976. november 30.

budapest kezdeményezésére 1968-tól minden esztendőben találkoznak a szocialista országok fővárosainak oktatási vezetői, s egy-egy meghatározott témában kicserélik tapasztalataikat. értekezletüket idén moszkvában tartották, ahol a kommunista nevelés időszerű kérdéseiről tanácskoztak. budapestet - küldöttséggel - dr.mezei gyula, a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának vezetője képviselte, aki az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondta:

- a tanácskozáson mindannyian amellet foglaltunk állást, hogy a kommunista nevelés nem lehet izolált nevelői tevékenység: egész munkánknak meghatározott rendszert kell alkotnia. a tanításban közös feladat a tanulóifjúság politikai felvilágosítása, a politikai, ideológiai kérdések iránti érdeklődés felkeltése, a közéletiség igényének kifejlesztése. ez azért fontos, mert nevelésünkben is alapvető igazságként fogalmazódott meg: az ember nem élhet politizálás nélkül, nem élhet a közélettől elzárkózva.

- tapasztalatcserét folytattunk a nemzeti hagyományokat ápoló és a proletárinternacionalizmust elmélyítő gyakorlatról is. tapasztalataink birtokában megerősítettük azt a meggyőződésünket, hogy lenin eszméi, a kommunista pártok vezető egyéniségei nagy hatással vannak az ifjúságra. beszélünk arról: hogyan lehet a hagyományok megőrzésében, a hazafiság elmélyítésében, a proletárinternacionalizmus eszméinek terjesztésében felhasználni a muzeumokat, a könyvtárakat, a közművelődés nagyon gazdag lehetőségeit. egyetértettünk abban, hogy a tanórán kívüli nevelés lehetőségei, az oktatás és a közművelődés szoros kapcsolatának kialakítása nagy jelentőségű az ifjúság kommunista nevelésében.

- a tanulók erkölcsi nevelésének, magatartásuk formálásának alapja - a kommunista világnézet elsajátíttatásával - a munkára nevelés. csak a munkát szerető, tisztelő, a munkát végezni akaró ember lehet fogékony a kommunizmus eszméi iránt. az ülésen gazdag tapasztalatcsere folyt arról, hogy az egyes fővárosokban hogyan oldják meg a munkára nevelést. örvendetes jelenség, hogy mind többen szereznek középfoku műveltséget és tanulnak tovább, viszont valamennyi fővárosban gondot okoz, hogy az iparban, mindeneelőtt a szolgáltatóiparban nagy a munkaerőhiány.

/folyt.köv./

- 3 -

bb.2./ tanácskozás.....folyt./-a

ennek enyhítésére az ifjúságot az eddiginél jobban készítik fel a népgazdaságilag hasznos és szükséges munka végzésére. a legtöbb fővárosban erőteljes tendencia figyelhető meg a szakmát adó középiskolák számának növelésében.

- moszkvában nagyon szervezett a tanulók munkára való felkészítése. a szovjet főváros valamennyi kerületében ugynevezett iskolák közötti tanműhely-kombinátokat hoznak létre; a, mini-üzemekben, a fiatalok 20-25 szakma közül választhatják ki azt, amelyikben a későbbiekben dolgozni szeretnének. a tanműhely különböző szakmát adó részlegeit a kerületi üzemek rendezik be, s oktatókról is ők gondoskodnak. a tanulók hetenként egy napot töltenek a kombinátban, ahol a műhelyt felszerelő üzem számára dolgoznak. a fiatalokézen kívül egy hónapos termelési gyakorlaton vesznek részt abban az üzemben, amelyiknek műhelyében sajátították el a szakma tudnivalóit./ moszkva lakótelepein egyébként az iskolák korábban, vagy a lakásokkal egyidőben készülnek el.

- ilyen iskolák közötti tanműhely-kombinátot egyébként több szocialista fővárosban létesítettek már, s az ifjúság egy hónapos nyári termelési gyakorlatát rendszeressé tették az általános iskolák tanulói számára is.

- a moszkvai tanácskozáson elhangzottak nagyon hasznosak számunkra: hiányosságaink felszámolásában barátaink kamatoztatható tapasztalataira is támaszkodhatunk - mondotta dr. mezei gyula főosztályvezető.

x x x

a szocialista országok fővárosainak oktatási vezetői 1977-ben az oktató-nevelőmunkában résztvevő pedagógus szerepéről tanácskoznak, budapestén./mti/

.-.-

bb.5. törzsgárda-jutalom a bkv-nál

i/-dobn/pr; a/hgy

1976. november 30.

a budapesti közlekedési vállalatnál hagyomány, hogy a törzsgárdához tartozó dolgozók az esztendő utolsó heteiben, a fizetési napokon vastagabb bontékot kapnak. a mintegy 25 ezer főt foglalkoztató nagyvállalatnál több mint 18500-an részesülnek többlet-juttatásban. a dolgozók - törzsgárdtagságuknak megfelelően - diszoklevelet, hűségérmét, aranygyűrűt is kapnak. említésre méltó, hogy a bkv különjutalmat ad a nagycsaládosoknak és a gyermeküket egyedül nevelő dolgozóknak./mti/

-.-
- 4 -

bb.3. növekszik a szocialista gyógyszerbehozatal.- import január elseje után

i ó/s/pr hgy

1976. november 30.

a január elsejével életbe lépő új gyógyszerterítési rendszer kiterjed az importból származó gyógyszerkészítményekre is. importból származó gyógyszereinek választékának alakulásáról, beszerzésüknek módjáról tájékoztatták az mti munkatársát az egészségügyi minisztériumban.

jelenlegi gyógyszerforgalmunk csaknem 90 százaléka a hazai gyógyszergyárak termékeiből származik, az ellátásban azonban a legtöbb ország között létrejött két- és sokoldalú gyártásszakszítási megállapodások eredményeként egyre növekszik a szocialista országokból származó import jelentősége. nyilvánvaló, hogy a szerződések, megállapodások önmagukban még nem tennék lehetővé a szocialista behozatal gyors növekedését; az import felfutásának alapja, hogy a környező országok gyorsan és hatékonyan fejlesztik gyógyszeriparukat. nagy hatású, részben hiánypótló, részben a hazai választékot célszerűen kiegészítő készítményeket állítanak elő; forgalomba hozatalukkal csökkenthető az egyébként csak dollárért beszerezhető medicinák csoportja.

az orvosi körökben nagy elismeréssel és bizalommal fogadott gyógyszerek sorában említendők például a bolgár antibiotikumok, a korszerű lengyel bőrgyógyászati készítmények, és elsősorban a szovjet ipar által előállított új gyógyszerek, köztük a nagy hatású daganatellenes készítmények. a szovjet erythromycin, és vicalin, a lengyel elenium tabletták, az ndk-ból származó aescusan draszé és csepp, valamint a csehszlovák euspiran az orvosok által gyakran rendelt, nagyhatású gyógyszer.

az importált gyógyszerek hazai forgalmazását szabályozó utasítás eddig együttesen rendelkezett a szocialista és több országokból származó készítményekről. január elsejével új rendelet lép ennek helyébe is: a szocialista országokból származó gyógyszerek forgalmazása minden tekintetben azonos lesz a belföldiekkel. a gyakorlatban ez annyit jelent, hogy azokat a készítményeket, amelyeket eddig csak kijelölt megyei, járási gyógyszerárakban tarthattak, illetve adhattak ki, valamint azok a készítmények, amelyeket eddig kizárólag a szakrendelők számára biztosítottak, az ország valamennyi patikájában kaphatók lesznek. e készítmények között recept nélkül kiadható gyógyszerek is szerepelnek: például a torokfertőtlenítő román faringosept tabletták, a savmegkötő bolgár almagel, s az egyes gyomorpanaszokat csökkentő szovjet vicalin tabletták, és számos más patikaszer. a szocialista importból származó gyógyszerek terítési díja - szinte kivétel nélkül - némileg alacsonyabb lesz, és mód nyílik egyes gyógyszerek például az epilepszia, az asztma és a zöldhályog medicinainak terítésmentes rendelésére is, amelyekre eddig nem volt lehetőség.

/folyt köv ./

-5-

bb.3. /növekszik.....folyt/p

a tőkés importból származó gyógyszerek ára változni fog. jelenleg 220 „nyugati„ gyógyszer van magyarországon, ezeknek fele gyógyszerárban is kapható, másik részét, -jellegénél fogva- csak kórházakban használják. mostani áruk különböző okok miatt, több esetben jelentősen eltér tényleges beszerzési értéküktől: olcsóbbnak tűnik ami drága, és viszont. ez megtévesztő, s - első sorban a kórházakban - helytelenül orientálja felhasználásukat, amelynek felülvizsgálata most egybeesik az új térítési rendszerre való átállással.

az új árak csak mintegy 30 készítménynél egyeznek meg a jelenlegivel, 46 készítménynél ennél valamivel magasabb, 39-nél alacsonyabb lesz. a döntő, hogy a legszélesebb körben felhasznált gyógyszerek, például a colfarit tabletta, a prolixan és a venoruton kapszula térítési díja nem változik. huszonhat gyógyszer esetében mód nyílik a térítésmentes rendelésre is: ezek főképpen olyanok, amelyeket a páciensnek tartósan kell szednie, s a jelenlegi- egyébként igen kedvezményes áruk - is - jelenlegi terheket ró a betegeknek. a tőkés behozatalu gyógyszerek forgalmazási rendje gyakorlatilag változatlan marad, egy részüket a kijelölt járási, más részüket a megyei gyógyszerárak adhatják ki receptre. ezek a vények ismételtelen nem válthatók be, a gyógyszerár a gyógyszer kiadása után a vényeket visszatartja. figyelemreméltó változtatás: orvosi magángyakorlat keretében tőkés importból származó gyógyszer nem rendelhető.

ezután is előfordulhat, hogy átmenetileg hiányzik majd egy-egy gyógyszer a patikából, ilyen esetekben hazai gyógyszerekkel biztosítható a terápia átmeneti folytatása, fenntartása. az ellátásban lényeges javuláshoz vezet az év során, hogy néhány tömegesen használt gyógyszer gyártási eljárását megvásároltuk. így például a canesten készítmények már az első félévben, a venoruton kapszula várhatóan az év második felében, minden igényt kielégítő mértékben kapható lesz. /mti/

bb.4. szophoklész, vercors, szamarakisz, gorkij művei a képernyőn - készülő tévéjátékok a stúdiókban

i nn/gk/pr hgy

1976. november 30.

hazai klasszikus és kortárs íróink mellett a televízió mind nagyobb figyelmet fordít a világirodalom klasszikus és modern alkotásainak megszerettetésére, népszerűsítésére is - igazolja a műsorterv. horváth z. gergely rendezésében rögzítik képszalagra szophoklész : oedipusz király című tragédiáját.

/folyt köv ./

-6-

bb.4./szophoklész....folyt/p

egy másik, készülő műsor - kerényi imre „tolvaj volt-e bertolt brecht?„ című összeállítását - azt nyomozza, vajon önálló alkotó volt-e az író, hiszen, akár csak shakespeare, egyetlen művének alaptémáját sem maga találta ki... tévéjáték készül a xx. századi irodalom nagy alkotójának, makszim gorkijnak „cselkas„ című műve nyomán is. a gaál istván által rendezett film - amely sipos tamás forgatókönyve nyomán készült - drámai rajzot ad a századelő oroszországnak hétköznapjairól.

napjaink irodalmának egyik kiemelkedő alakja jiri hubac. a „hosszu őszi nap„ című nagyszerű tévéfilm folytatásaként dolgozzák fel „késői nyár„ című játékát. a játék egy gyermek örökbefogadásával kapcsolatos problémát vet fel sokoldalúan, színesen. a rendező csehszlovák vendég, antonin moskalyk. tévéjáték készül szamarakisz „a hiba„ című könyve nyomán. a történet görögországban játszódik, az ezredesek uralma idején. főhőse egy fiatalember, akit letartóztatnak, mert azzal gyanúsítják, hogy a diktatúrával szembeálló mozgalom fontos embere. dokumentumként is felfogható hans-magnus enzensberger „havannai kihallgatás„ című könyve, amely a hírhedt disznó-öbölbeli amerikai intervenciót örökíti meg. a tévéváltozat a havannában nyilvánosan kihallgatott zsoldosok vallomásai felhasználásával készült. rendező : kende mártá.

műfaját tekintve tragikomédia jan solovic „kolduskaland„ című műve főhősei, a borbély és segédje elhatározzák, hogy akár rablógyilkosság árán is, de meggazdagszanak. tervük kudarcba fullad. a drámaíróként is ismert szerző művét szőnyi g.sándor rendezi. az élet győzedelmeskedik-e a halál fölött? - erről szól vercors „győzelem„ című nagy sikerű kisregényéből készült tévéjáték, amelyet gaál albert rendez.

a szórakoztatás, a könnyűműfaj jegyében veszik képszalagra „a szabin nők elrablása„ című fergeteges színházi sikert, amelyet kellér dezső dolgozott át horváth jeno zenéjével és szenes iván verseivel. az egri istván által rendezett bohózat főszerepét - akár csak a színházban - ezuttal is bilicsi tivadar alakítja. /mti/

--

-7-

bb. 6. későbronzkori temető, hétezer éves lakóház - a régészeti ásatások idején mérlege szolnok megyében

vod/p fm/p hgy

1976. november 30.

sok értékes lelettel gazdagították az elmúlt korokra vonatkozó ismereteket a szolnok megyében végzett idején régészeti kutatások. Tőszegen a szolnoki damjanich jános múzeum régészei egymás fölötti rétegekben elhelyezkedő bronzkori település feltárását fejezték be. a tiszamenti területől - ahol kisebb-nagyobb megszakításokkal kerek száz éve végeznek ásatásokat - előkerült értékes leletek fontos adatokat szolgáltatnak a kutatók számára. szajolban, hazánkban először tártak fel olyan lakóépületet, amely az új kőkorszakból származik, és kora hétezer éves. a lakóház környezetében talált szobrok, ép agyagedények és egyéb tárgyak arról vallanak, hogy a neolitikumban itt élő nép az első volt, amely szakított a természetes életformával.

jánoshidán későbronzkori temető 125 sírját tárták fel a múzeológusok. a többritusu temetkezési helyen lévő sírokban aranyozott ékszereket, gyűrűket, borostyánokat találtak. a feltevések szerint a jánoshidai temetkezési helyen legalább öt-hat ezer sír húzódik a földben, ezért a feltáró munkát jövőre tovább folytatják. tiszafüreden a magyar nemzeti múzeum közreműködésével tárták fel honfoglaláskori lakótelepet és germán gepida temetőt sok értékes lelettel. tiszaföldváron a téglagyár agyagbányájának művelése közben bukkantak rá a római korban élt szarmata nép nyomaira. a feltáró munka során őskori gödröket, tűzedényeket és egyéb tárgyakat hoztak a felszínre. a múzeológusok a közeljövőben terepbejárásokat végeznek és előkészítik a lelőhelyekben gazdag megye régészeti topográfiáját. /mti/

-.-

bb.7. 300 millió forintos bővítés, korszerűsítés - „szellemi rekonstrukció”, a pécsi zsolnay porcelángyárban

vid/fm/p hgy

1976. november 30.

a több mint száz éves pécsi zsolnay porcelángyárban befejezéshez érkezett az üzem eddigi legnagyobb szabású rekonstrukciója: 300 millió forint értékű korszerűsítés, bővítés. a fő termelőberendezések működnek, csupán még néhány kisebb, kiegészítő létesítményen dolgoznak, így megkezdődhetett a termelés „felújítása”, amelyre 1977 közepéig kaptak időt. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy porcelánszigetelőkből 800 tonnával, edényfélékből pedig 1000 tonnával többet kell évente készíteni, mint a rekonstrukció előtt. /folyt köv./

-8-

bb.7. / 300 millió forintosfolyt/p

a zsolnay-gyár fiatalítása látványos változásokkal járt az utóbbi három esztendőben. sorra tűntek el az örökké pipáló és a környezetet szennyező kémények. a hetven-nyolcvan esztendőes széntüzelésű kemencéket automatikusan működő, nagyteljesítményű

gáztüzelésű kemencék váltották fel, amelyek mellett könnyebb dolguk van az embereknek is. fotócellás érzékelővel ellátott, automata gép formázza a bögréket, tányérokot.

a rekonstrukciót már az előkészítés időszakától jelentős gyártmányfejlesztés kísérte. ennek eredményei ugyancsak most jelentkeznek. a termelés felét jelentő szigetelőgyártásnál például időigényes, nehéz fizikai munkával járó kézi műveleteket szüntették meg olyan terméktípusok kialakításával, amelyeknek gyártása jól gépesíthető, vagyis a „szellemi rekonstrukciót”, ugyanolyan fontosnak tartják, mint az új csarnokok építését, gépek felállítását. a korszerű technikához korszerű vezetési és szervezési módszereket alkalmaznak. az utóbbi pár év alatt husz jól képzett, fiatal műszaki lépett a gyárba. köztük van két rendszerszervező mérnök is. szerepet kapnak például a minőség szabályozás rendszerének kidolgozásában. ennek lényege, hogy napi friss adatok értékelése, elemzése alapján rendszeresen feltárják a selejt okait. a legsúlyosabb hibaforrásokat rövid idő alatt elhárítják, az intézkedés végrehajtását következetesen ellenőrzik. a rendszerszervező feladata lesz többek között a szigetelő gyáregység naprakész programozásának kidolgozása, a porcelángyár információs rendszerének korszerűsítése, hogy a finomkerámia ipari műveknél jövőre tervezett gépi adatfeldolgozáshoz megfelelő adatrendszerük legyen. /mti/

-.-

bb.8. álményezet-gyártás szekszárdon

vid/p fm hgy

1976. november 30-

új cikk gyártására készülnek a borsodi vegyi kombinát szekszárdi gyáregységében. az eddig főleg pvc redőnyöket, falburkoló elemeket, valamint pvc-ajtókat gyártó üzemben a jövő év első felétől az álményezetek és a vízelvezető /ugynevezett drain/ pvc-csövek tömeges előállítását is megkezdik. ebből a célból egy olasz és egy nszk gyártmányú gépsort helyeznek majd üzembe. a korszerű gépsorok fogadásának előkészítését megkezdték, az üzemcsarnokban lévő mostani gépeket a szereldei részbe viszik át. /mti/

-.-

-9-

0

bb.9. frottirköntös győrből angliába

vid/p fm hgy

1976.november 30.

a „győri divat”, ruházati szövetkezet a belföldi igények kielégítése mellett jelentős tételeket szállít külföldi megrendelésre is. az idén 33 ezer férfi frottirköntöst készítettek angol exportra. a köntösöket lengyel gyártmányu alapanyagból varrták, s már az utolsó szállitmányt is utnak indították. az év hátralévő részében már a jövő évi megrendelés teljesítésén dolgoznak, s december végéig hatezer köntös megvarrását tervezik.
/mti/

--

-10-

bb 10. szürke posztóból lett a szür - érdekes kötet a népművészet multjáról, jelenéről

i ol/tr-ju ie hgy

1976. november 30.

önálló kötetben láttak napvilágot a „népművészeti akadémia”, i. évfolyamának előadásai. az akadémiát a népművészeti szövetkezetek művészeti vezetőinek rendszeres továbbképzésére a népi iparművészeti tanács és a tit néprajzi választmánya közösen rendez.

a kötet sok érdekességet tartalmaz. például a mai nyelvhasználatban a díszített dolgok megjelölésére szolgáló „ékes”, szavunkat az árpád-korban értelmének megfelelően az ék-alaku bemetszéssel cifrázott fafaragásokra alkalmazták, s, hogy a xvi. századtól ismert „szür”, szó elsődleges jelentése „szürke posztó”, volt.

az olvasó megtudja, hogy az önálló népművészet hazánkban a xviii. századra vált el a korábban közös művészettől, s legfőbb stílus-alkotója többnyire a városi és mezővárosi kisiparosoknak, az a rétege volt, amely szinte kizárólag paraszti vevők megrendelésére dolgozott.

a hazai népművészet a xix. század negyvenes éveiben, a reformkor idején élte első virágkorát, s e század derekán jutott fel a csúcsra. az első világháborúig tartott másodvirágzását a mozgalmasság jellemzi, a korábbiakban zárt kompozíciókat az egész díszítő felület elapozott, tarka, egymásra torló halmaza váltotta fel. ezt a tetszetősséget hajszólo új stílust a gyárpar növekvő konkurenciája kényszerítette ki.

a kötet 1950-től tartalmazza a népművészet, és a népi iparművészet központilag támogatott reneszánszának krónikáját. a hagyományok ápolásával, korszerű megjelenítésével szerte az országban 11 szakágban csaknem 80 ipari szövetkezet foglalkozik. körükben a népi iparművészeti tanács és a háziipari szövetkezeti szövetség csaknem két évtizede rendezi az élenjáró népművészek hazai, illetve nagyszerű külföldi kiállításait, hirdeti meg az alkotókat ösztönző pályázatok sorát. a kulturmissziót is teljesítő szövetkezetek éves termelésének értéke már meghaladta a kétmilliárd forintot. /mti/

--

7.55/ju
9.30

- 11 -

bb 11. ,, változó világ,, szabadegyetem szekszárdon

vid/fm-ju

1976. november 30.

,, változó világ,, címmel szekszárdon természettudományi szabadegyetemet szervezett a tit. a tolna megyei tit-klubban a magyar televízió azonos című adásaihoz konzultációkkal kapcsolódó csillagászati, illetve geológiai, biológiai és antropológiai kerekasztal-konferenciát tartanak június közepéig. a konferenciákon témakörönként követik a tv-adásokat, felidéznek az azok legjellemzőbb mozzanatait, filmet vetítenek, válaszolnak a résztvevők kérdéseire. /mti/
--

bb 12. tervszerű tanulóképzés a szabolcsi ipari szövetkezetekben

vid/fm-ju hgy

1976. november 30.

évek óta nagy figyelmet és jelentős anyagi eszközöket fordítanak szabolcs-szatmár megye ipari szövetkezetei a szakmunkások utánpótlására, a tanulóképzésre. jelenleg 30 szakmában 170 ipari tanulót foglalkoztatnak a megye szövetkezeteiben. az asztalos, lakatos, férfi és női szabó, kőműves szakmában a tanulók száma meghaladja a 120-at. az ipari szövetkezetekben a termelés korszerűsítésével párhuzamosan javították a tanulóképzés feltételeit is, aminek eredményeként a szövetkezetekben 24 jól berendezett tanműhely áll a fiatalok rendelkezésére és 22 függetlenített, valamint 245 nem függetlenített szakember foglalkozik gyakorlati oktatásukkal. az általános iskolát végzettek és szüleik pályaválasztási gondjainak elősegítésére a szövetkezetekben is kiépítették a munkahelyi pályaválasztási megbízottak hálózatát. bár lényegesen javultak az ipari tanulóképzés tárgyi és személyi feltételei, egyes szakmákban, - mint a cipész, ács, bórdiszműves, - gondot jelent a szakmunkások utánpótlása, mert a szükségesnél kevesebben jelentkeznek ipari tanulónak. a pályaválasztási tevékenység további ki- szélesítésével, kiegészítő ösztöndíj-juttatásokkal igyekeznek benépesíteni ezeket a szakmákat is. /mti/
--

8.05/ju

- 12 -

bb 13. központi tv-antennát kap nyiregyháza -jósaváros

vid/fm-ju hgy

1976. november 30.

más nagyvárosokhoz hasonlóan nyiregyháza új városnegyedében, jósavárosban is rövidesen eltűnnek a lakóházak tetejéről az antenna-erdők. hosszantartó műszeres bemérések, vizsgálatok után ugyanis a gelka szakemberei meghatározták a városrészeknek a tv-műsorok vételle szempontjából legideálisabb helyszínét, s az ott most épülő tizszintes ház tetején a közeli napokban üzembehelyezik a városrész új, központi tv-antennáját. a beruházás első ütemében az év végéig több mint 600 lakásban javulnak ezzel a vételi viszonyok, s még a jövő esztendő közepéig újabb kétezer lakásban oldják meg véglegesen a zavartalan tv-nézését. /mti/
--

bb 14. ködös idő után eső várható - nem fogad a repülőtér - nem járnak a kishajók

i sz/gk-ju -cz

1976. november 30.

kedden a reggeli és délelőtti órákban sűrű köd borította a fővárost, a ködszítálás miatt nedvessé, csuszóssá váltak az utak. a meteorológiai intézet tájékoztatása szerint egyedül az ország nyugati részén szűnt meg a köd, az atlanti-óceán felől érkező szeles, nedves, enyhébb léghullámok hatására. az ország nyugati felében így magasabb volt a reggeli hőmérséklet is. általában 0-plusz 4 fok közé emelkedett a hőmérő higanyszála, míg máshol mínusz 3-plusz 5 fokot mértek. a nap folyamán várhatóan országszerte megélénkül a szél, fokozatosan feloszlik a köd. a ködösebb vidékeken 0 fok körüli nappali hőmérséklet alakul ki, máshol az évszagnál magasabb lesz a hőmérséklet, 6-11 fok.

a ködös időjárás miatt az ország főközlekedési utvonalai is nedvesek voltak. a látótávolság 20-200 méter között volt, de egyes helyeken, mint például bács-, zala-, csongrád- és hajdu-bihar megyében, valamint a duna-kanyarban és a balaton környékén még ennél is kevesebb.

a máv ügyeletesének információja szerint a vonatok átlag 15-20 perces késéssel közlekedtek. a köd miatt még délelőtt sem fogadta a repülőgépeket ferihegy, s a dunai kishajók sem közlekedtek. a fővárosban az autóbuszok vezetői óvatossággal vezettek, elsősorban azokon a lejtős, hegyvidéki utvonalakon, ahol nagy volt a páralecsapódás. /mti/
--

9.40/ju

- 13 -

bb 15. harminc éve alakult meg a nékosz

i pr/gk-ju -cz

1976. november 30.

a népi kollégiumi mozgalom kezdetének és a nékosz megalakulásának 30. évfordulóját egésznapos programmal ünneplik meg december 1-én budapesten. a magyar tudományos akadémia dísztermében az egykori kollégisták tudományos ülészakot tartanak, a nemzeti galériában kiállítás nyílik a népi kollégiumokban nevelkedett képzőművészek alkotásaiból. a madách színházban ünnepi estet rendeznek, amelyen pozsgay imre kulturális miniszter mond beszédet. /mti/

bb 16. magyar parlamenti küldöttség utazott havannába

t pr/tm-ju pr -cz

1976. november 30.

apró antalnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, az országgyűlés elnökének vezetésével kedden magyar parlamenti küldöttség utazott havannába. a delegáció tagja lombos ferenc és molnár endre országgyűlési képviselő. a küldöttség részt vesz a granma hajó partotérésének 20. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeken, valamint a kubai nemzetgyűlés első, ünnepi ülészakán.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren péter jános, az országgyűlés alelnöke és házi vencel külügyminiszterhelyettes bucsuztatta. ott volt jose antonio tabares del real, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

bb 17. kelen józsefné kitüntetése

gk-ju -cz

1976. november 30.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa kelen józsefnének, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom jelentős személyiségének, a párttörténeti intézet nyugdíjas tudományos munkatársának születésnapja alkalmából a szocialista magyarországi érdemrendet adományozta. a kitüntetést az elnöki tanács megbízásából kedden vass henrik, az mszmp kb tagja, a párttörténeti intézet igazgatója adta át. /mti/

10.15/ju

11.10

- 14 -

bb 18. kitüntetés

tm-ju -cz

1976. november 30.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. lászló istvánnak, a nógrád megyei népi ellenőrzési bizottság elnökének nyugdíjba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést dr. dabronaki gyula, a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke adta át. /mti/

--
↓ államtitkár,

bb 19. kijavították a keleti főcsatorna hidját

vid/ká-ju -cz

1976. november 30.

a kpm debreceni közuti igazgatósága befejezte a 4. számú főúton - hajduszoboszló határában - a keleti főcsatorna hidjának a javítását. mint ismeretes szeptemberben egy magas rakomány teherautó rongálta meg a hidat, s ki kellett cserélni a felső összekötő gerendát. az építés idejére forgalom korlátozást rendeltek el, s a munkák befejezése után ezt most feloldották. /mti/

--

bb 20. a kgst tagországok műszaki-tudományos egyesületeinek képviselői a szabványosításról tanácskoznak

t kg/tm-ju -cz

1976. november 30.

a magyar szabványügyi hivatal és a mtesz központi szabványosítási és minőségügyi bizottsága szervezésében kedden a technika házában háromnapos nemzetközi konferencia kezdődött a szabványosítás és a minőségfejlesztés szerepéről a kgst-ben. a tanácskozáson hat kgst-ország és jugoszlávia műszaki-tudományos egyesületeinek képviselői vesznek részt.

/ folyt. köv./

11.00/ju

16.11.76

- 15 -

bb 20. / a kgst ... 1. folyt./-ju

a kgst-országok együttműködésének kiszélesítése, a komplex program megvalósítása minőségileg új követelményeket támaszt a szabványosítással szemben is, hiszen a műszaki-gazdasági együttműködésben a kgst-szabványok jelentik a közös műszaki nyelvet. a tagországok csak az idén eddig 500 termékre dolgoztak ki szabvány előírást, s a tervek szerint 1980-ig további mintegy 4000 gyártmány közös szabványát dolgozzák ki, vagy vizsgálják felül. ehhez a munkához a tagországok műszaki-tudományos egyesületei társadalmi segítséget kívánnak nyújtani, s ennek gyakorlati kérdéseit beszélik most meg a budapesti tanácskozáson.

a konferencia alkalmával négy szekcióban vitatják meg a részvevők a szabványosítási kérdéseket. az első szekcióban a szabványosítás szerepéről tanácskoznak a kgst-országok közötti együttműködésben, a másodikban a minőségellenőrzés és az segítségés összefüggéseit tárják fel az előadók. külön szekcióban vitatják meg a tudományos és a műszaki egyesületek tennivalóit a szabványosításért, a iv. szekcióban pedig az segítségésnek a külkereskedelmi forgalom növelésében betöltött szerepéről ejtenek szót.

a tanácskozás megnyitója után plenáris ülésen ismertették a delegációk vezetői az integrációs feladatokkal kapcsolatos tapasztalatokat. szerdán a konferencia szekciókban folytatja ülését.
/mti/

--

bb 21. magyar katonai küldöttség utazott kubába

gk-ju pr -cz

1976. november 30.

raul castro ruz altábornagynak, a kubai forradalmi fegyveres erők miniszterének meghívására csémi károly altábornagy, honvédelmi minisztériumi államtitkár vezetésével kedden magyar katonai küldöttség utazott havannába, a kubai forradalmi fegyveres erők megalakulásának 20. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségekre. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren a honvédelmi minisztérium vezetői bucsúztatták. jelen volt jose antonio tabares del real, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

11.05/ju

- 16 -

felhasználható: 14 órától!

bb 22. befejeződtek a somogy megyei műszaki és közgazdasági hónap eseményei

vid/ká-ju -cz

1976. november 30.

kedden befejeződtek a somogy megyei műszaki és közgazdasági hónap eseményei. kaposvárott a városi tanács dísztermében kovács béla a megyei pártbizottság titkára tartott záróelőadást az intenzív gazdaságfejlesztés feladatai somogyban az v. ötéves tervben címmel.

a hónap alatt a különböző tudományos egyesületek megyei csoportjai több mint hatvan előadást, bemutatót, kiállítást rendeztek. /mti/

--

bb 23. halálos közlekedési balesetek

gk-ju -cz

1976. november 30.

szabó béla 37 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a xx. kerület geyer flórián utca és erzsébet utca kereszteződésénél levő kijelölt gyalogátkelőhelyen pótkocsis teherautóval elütötte nagy kálmán 69 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt. szabó béla vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és ellene az eljárást megindította.

a xviii. kerület gyömrői ut és felsőcsatári utca kereszteződésében horváth lajos 57 éves művezető, budapesti lakos személygépkocsival nem biztosított áthaladási elsőbbséget és összeütközött egy pótkocsis tehergépkocsival. a személygépkocsi utasa, molnár józsefné 66 éves nyugdíjas, budapesti lakos a helyszínen meghalt, a személygépkocsi vezetőjét életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. horváth lajos ellen eljárás indult. /mti/

--

11.12/ju

- 17 -

bb 24. növelik a zöldségtermő területet győr-sopron megyében

vid/ká-ju -cz

1976. november 30.

a győr-sopron megyei mezőgazdasági állandó bizottság keddi ülésén győrt, egyebek között a zöldségtermesztés helyzetéről tanácskoztak, az ide vonatkozó kormányhatározat tükrében. mint megállapították győr-sopron megyében a zöldségterület 18 százalékkal növekedett az elmúlt években, s az idén további területeket kapcsolnak be a termesztésbe. a nagyüzemi gazdaságokban 1976-ban 4166 hektáron termeltek fő növényként zöldségfélét, s csaknem 500 hektárra másodvetésként került zöldség. a kiskertekben, a háztáji gazdaságokban is nagy tömegű zöldséget termesztettek.

az ötödik ötéves terv megyei célkitűzése 10-11 ezer vagon zöldség megtermelése. a tervidőszak végén az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek már 5000 hektáron természetesen zöldséget. a terület növelése mellett a terméshozamokat is jelentősen fokozzák. az egy főre jutó zöldségfogyasztás a megyében 1975-ben 82,5 kilogramm volt, amit 1977-re 87, 1980-ra pedig 100 kilogrammra kívánnak növelni.

a burgonya vetésterülete a megyében is jelentősen csökkent az elmúlt években. 1970-ben még 4314 hektáron termesztettek burgonyát, 1976-ban már csak 2731 hektáron. a nagyüzemi burgonyaterület mindössze 933 hektár volt. a jövőben burgonyatermelő bázisgazdaságokat alakítanak ki, és növelik a vetésterületet.

az elkövetkező években a zöldségtermesztés nagyüzemi fejlesztésének egyik fő alapja a szigetközi agrárpari egyesülés lesz. az egyesüléshez tartozó gazdaságok jelenleg 700 hektáron természetesen zöldséget, amit 1600 hektárra növelnek. nemrég jött létre egy másik zöldségtermesztő együttműködés öt termelőszövetkezet és a lajta-hansági állami gazdaság közreműködésével.

1980-ig szigetközben újabb hét termálkutat fúrnak, és 60 ezer négyzetméterrel növelik a növényházak területét. a kiskertekben eddig 32 ezer négyzetméter területű fóliaházat állítottak fel. a tervek szerint 1977-re 50 ezer, 1980-ra pedig 100 ezer négyzetméterre növekszik ez a terület. /mti/

--

11.20/ju

IdMST

- 18 -

bb 25. neb-vizsgálat szabolcsban tsz-eknek nyújtott állami támogatások felhasználásáról

vid/ká-ju -cz

1976. november 30.

a termelőszövetkezeteknek és mezőgazdasági szakszövetkezeteknek nyújtott állami támogatások felhasználásának vizsgálatáról készült jelentést tárgyalta meg keddi ülésén nyiregyháza a szabolcs-szatmár megyei népi ellenőrzési bizottság. husz tsz-ben és két szakszövetkezetben szerzett tapasztalatok alapján megállapították, hogy a juttatások jól szolgálták azokat a gazdaságpolitikai célokat, amelyeket a támogatásoktól vártak. a támogatások elősegítették a kedvezőtlen termőhelyi adottságokból eredő hátrányok csökkentését, a népgazdasági igényekhez alkalmazkodó, az adott körülményeknek legjobban megfelelő ágazatok fejlődését. a vizsgált szövetkezetek három év alatt többek között veszteség és alaphiány rendezésére, beruházásokra, üzemi utak építésére, meliorációs munkákra, gyümölcsstelepitésre, szarvarmarha tenyésztés fejlesztésére, stb. összesen 309 millió forint támogatást kaptak. az összegek felhasználásával a tsz-ek egy részében megteremtették a stabil gazdálkodás anyagi alapjait, a termelésfejlesztés feltételeit. a burgonyatermelés gépesítésével például lényegesen emelkedett az iparszerű termelésbe bevont terület, bővült az üzemi ut- és csatornahálózat, növekedett az új telepítésű gyümölcsösök területe. több okból nem érték el a kívánt célt a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztéséhez nyújtott támogatások.

a megyei népi ellenőrzési bizottság a tapasztalatok összegzése után észrevételeit eljuttatja az illetékes szerveknek. a többi közt javasolja, hogy a támogatások odaitélésének elbírálásakor legyenek nagyobb figyelemmel a zöldségtermelés fokozásának elősegítésére, s rendszeresebben ellenőrizzék az összegek rendeltetésszerű felhasználását. /mti/

bb 26. közzétették a zöldség- és gyümölcsfélék 1977. évre biztosított felvásárlási árait

i jf/s-ju ie -cz

1976. november 30.

a mém pénzügyi főosztálya közzétette a zöldség- és gyümölcsfélék 1977. évi szerződéses felvásárlásánál biztosított /garantált/ felvásárlási árait, amelyek - az idevonatkozó kormányhatározat értelmében - a zöldségeknél átlagosan 15, a gyümölcsöknél pedig 10 százalékkal nagyobbak, mint az 1976. évi tervezett árszínvonal.

/ folyt. köv. /

11.35/ju

To 12

- 19 -

bb 26. / közzétették ... 1. folyt./-ju

a zöldség- és gyümölcs felvásárlását, termeltetését végző felvásárló szervezetek, a szövet, illetve a megyei értékesítési központok, a konzerv- és hűtőipari vállalatok és a hungarofrukt a mezőgazdasági termékértékesítési szerződésekben ezeket a felvásárlási árakat kötelesek figyelembe venni és rögzíteni. a garantált árak: meghatározott minőségért és fajtaért szerződés alapján kifizethető legalacsonyabb felvásárlási árak, amelyek az állami védőáraknál magasabbak és általában a főszeszonban érvényesülnek. a felvásárló szervezetek az elő- és utőszezonzonban, a közleményben felsorolt minőségi osztályoktól eltérő minőségre, továbbá a felsoroltakon kívüli egyéb termékekre is vállalhatnak szerződésükben árgaranciát. az árakhoz kapcsolódó szállítási feltételeket az érintett felek szintén szerződésekben rögzítik.

a felvásárló szervezetek tényleges felvásárlási árakat a termés és a piaci helyzet közelebbi ismeretében alakítják ki, ami azt jelenti, hogy amennyiben a termés és a piaci helyzet indokolja, a felvásárló szervezetek a garantált árnál - meghatározott keretösszeget belül, termékenként eltérő mértékben - magasabb árat is fizethetnek. a felvásárló szervezetek ezeket az árakat életbe lépés előtt egymással egyeztetik és az alkalmazni kívánt árról az illetékes árhatóságot tájékoztatják.

a közzétett garantált felvásárlási árak néhány főbb terméknel az alábbiak szerint alakulnak. vöröshagyma: elsőosztály, dugghagymáról természetesen kilogrammonként 3.80 forint, másodosztály 3.20 forint, a magról természetesen hagyma pedig 3.20 illetve 2.80 forint. az étkezési paradicsom ára első osztály minőségben 2.40 forint kilogrammonként a szövet hálózatában. a zöldpaprika belföldi felvásárlási garantált ára elsőosztály árunál kilogrammonként 5 forint, másodosztály árunál kilogrammonként 4 forint. a zöldborsót és a zöldbabot a szövet kilogrammonként 6 forintért vásárolja meg a vele szerződésben lévő termelőktől.

a közzétett felvásárlási árak arról tanuskodnak, hogy a termelők értékesítési biztonsága és anyagi érdekeltsége 1977-ben az ideighez képest megnövekszik, ami várhatóan kedvezően befolyásolja majd a piaci kínálatot és az ipar alapanyag-ellátását. /mti/

--

- 20 -

11.45/ju

Tb 12.30

bb 27. megalakult a magyar camping klub vas megyei csoportja

vid/kz-ju -cz

1976. november 30.

kedden szombathelyen megalakult a magyar camping és caravanning club vas megyei csoportja. a jövőben szervezetter népszerűsíti majd a megyében a szabadidő eltöltésének korszerű módját, kempingezést, részt vállal a kempingezők kulturált, közösségi magatartásra neveléséből, kedvezményeket biztosít tagjainak a belföldi és a külföldi turákhoz, és lehetővé teszi különböző rendezvényeken való részvételüket. /mti/

--

bb 28. ,, muzeum és iskola,, - országos tanácskozás és ,, ötletvásár,, szolnokon

vid/kz-ju -cz

1976. november 30.

a muzeumok és az iskolák kapcsolatáról, az oktató, nevelő munkában való szorosabb együttműködés lehetőségeiről kezdődött kedden háromnapos országos tanácskozás és módszervásár szolnokon, a városi tanács dísztermében. az első napon olyan témák szerepeltek napirenden, mint a helytörténeti kutatások anyagának beépítése az iskolai tananyagba, a néprajzi illusztráció felhasználása a magyar irodalom tanításához. foglalkoztak az oktatási intézmények és az irodalmi muzeológia, a tanyai kollégium és a muzeumok kapcsolatával, a muzeumpedagógia problémáival, az általános iskolások számára meghirdetett muzeumi pályázatok tapasztalataival. ismertették továbbá az iskolai szakkörök és a muzeumok együttműködésének jó módszereit, megismertkedtek az országos pedagógiai könyvtár és muzeum bibliográfiájával, amely a muzeumok és iskolák kapcsolatának erősítéséhez nyújt értékes segítséget.

az országos tanácskozás alkalmából a szolnoki galériában ötletvásár kezdődött, 23 muzeum mutatja be azokat a szemléltető anyagokat, amellyel az iskolai tananyagok alaposabb elsajátítását segítik. az ötletvásár keretében kerül sor az 1976. évi ,, tanító muzeum,, pályázat eredményhirdetésére. /mti/

--

12.20/ju

Tb 12.30

- 21 -

bb 29. tervteljesítés

t sz/sz-ju ie -cz

1976. november 30.

november 30-ra az egyesült izzó két vidéki gyára teljesítette éves tervét. a váci fényforrás- és alkatrészgyár idén eddig 150 millió forint értékben gyártott itthon és külföldön egyaránt keresett fénycsöveket és alkatrészeket. a következő években tovább fokozzák termelésüket és gyártmányválasztékukat, elsősorban az idén megkezdődött fejlesztések, kapacitásbővítések hatására. 1980-ig amerikai és japán üveggyártó gépsorok és technológiák munkába állításával megteremtik a keményüveggyártás hazai bázisát. befejezte éves tervét az izzó gyöngyösi gépgyára is, amely jelentős exportot bonyolít le. idén a legtöbb berendezést, elsősorban gyógyszer-üvegipari gépeket, a szovjetunióba szállították. /mti/

--

bb 30. időjárásjelentés
-ju -cz

1976. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1976. november 30-án kedden 12 órakor:

szeles, enyhe idő

az atlanti-óceán felől délnyugati áramlással érkező különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu légtömegek pályája kedd hajnalban az előző napokhoz képest kissé délebbre helyeződött át. emiatt kontinensünknek már egyre nagyobb részén változékony az idő. a brit-szigetek felett, az alpok térségében, a kárpátoktól északra eső területeken erősen felhős az ég, sokfelé esik az eső, a szovjetunió európai területének északi részén havazik. a marseille-bécs-kiev vonaltól délre továbbra is viszonylag magas nyomású zóna húzódik, hatására ezeken a területeken gyengén felhős, párás az idő, éjszaka és hajnalban sokfelé alakul ki köd. a kárpát-medence is ehhez a zónához tartozik még, de az óceáni levegő hatására lassan hazánk időjárása is változékonyabbá válik.

hétfőn az ország legnagyobb részén erősen párás, illetve ködös idő volt, néhány helyről ködszítalást is jelentettek. kora délután általában plusz 1- plusz 5 fok között volt a hőmérséklet. egyedül a mecsek környékén sütött 2-4 órán át a nap, és ezért ott napközben 6-10 fokig melegedett a levegő. kedd hajnalban az ország legnagyobb részét újra ködtakaró borította. éjszaka nyugaton megélnékült a déli szél, ezért ott a köd feloszlott, és a derült ég alatt mínusz 1,- mínusz 4 fokig csökkent a hőmérséklet. másutt 0- mínusz 2 fok közötti hőmérsékletet mértek. délelőtt a nyugati országrészben változóan felhős, máshol még ködös idő volt. a hőmérséklet 11 órára a köddel borított helyeken 0- plusz 4, másutt plusz 3-9 fokig emelkedett.

/ folyt. köv./

12.40/ju

- 22 -

bb 30. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 3,0 fok volt, a százéves átlaggal megegyezik.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, erősen süllyed.

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő, elszórtan kisebb esővel. az ország középső és keleti részén is fokozatosan feloszló ködök. többfelé élénk déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1- plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 6-11 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 206 cm.

/mti/

--

bb 31. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke november 30-án 13 óráig:

se-ju

1976. november 30.

1. kisz-építkezés szervező bizottsága
2. mezei nyilatkozat
3. gyógyszerbehozatal
4. tévéjátékok
5. bkv-törzsgárda
6. ásatások szolnokban
7. zsolnay-porcelán
8. álmennyezet-gyártás
9. frottirköntő export
10. népművészeti könyv
11. szabadegyetem szekszárdon
12. tanulóképzés szabolcsban
13. központi tv-antenna nyiregyházán
14. eső várható
15. 30 éve alakult meg a nékosz
16. parlamenti küldöttség utazott havannába
17. kelen józsefné kitüntetés
18. kitüntetés
19. hidjavítás
20. szabványosítási tanácskozás

/ folyt. köv./

12.40/ju

- 23 -

bb 31. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

21. katonai küldöttség utazott kubába
22. somogyi műszaki hónap
23. közlekedési baleset
24. zöldségtermelés győr megyében
25. neb-vizsgálat szabolcsban
26. felvásárlási árak
27. camping klub vas megyei csoportja
28. muzeum és iskola - tanácskozás
29. tervteljesítés
30. időjárásjelentés
31. hírjegyék

/mti/

--

bb 32. aratják a nádat a velencei-tavon

vid/kz-ju -cz

1976. november 30.

megérett a nád a velencei-tavon. a nádgazdaság dolgozói hozzáálltak a termés betakarításához. egyelőre csak a partok mentén kezdték meg a munkát, pelikán betakarítógépekkel, és gyalázkával - a nádvágás ősi szerszámával - dolgoznak. a tervek szerint az idén hatszázezer kéve nádat vágnak le. a felét különféle nádszövetnek, a másik felét pedig tetőfedő nád-
nak dolgozzák fel, s exportálják. a betakarítást csaknem teljes egészében gépesítik: a meglevő három pelikán nádarató kombájn mellett még az idéi télen öt kezd meg a munkát.

/mti/

--

bb 33. háromezer új lakás a programban - megnyílt az eger fejlődését dokumentáló kiállítás

vid/kz-ju -cz

1976. november 30.

eger fejlődése a hetvenes években nagyobb ütemű, mint a város története során bármikor. ezt a nagyiramu fejlődést mutatja be a városi tanács székházában kedden megnyitott kiállítás. a település felszabadulásának 32. évfordulója alkalmából rendezett tárlaton képek, grafikonok, dokumentálják, hogy a negyedik öt éves terv időszakában a város mintegy 3,5 milliárd forint értékű beruházással gazdagodott. a fejlődés egyik leglátványosabb eredményeként kifejlődött a 250 hektáros déli ipartelep, s ezen több olyan gyár működik, amelynek termékei a világpiacon is jól értékesíthetők.

/ folyt. köv./

12.55/ju

- 24 -

bb 33. / háromezer új ... 1. folyt./-ju

a negyedik öt éves tervben kezdődött meg a város északi részén a csebokszári elnevezésű városnegyed építése. eddig mintegy 2.500 lakás épült fel a telepen, 1980-ban pedig már 18.000 ember otthona lesz az új negyed.

az ötödik öt éves terv eger fejlődésének az előzőnél is nagyobb ütemét írja elő. 1980-ig a városban huszezer család lesz gázfogyasztó. épül már a 240 ágyas új egri kórház és a programban szerepel háromezer új lakás felépítése is.

a kiállítás utal arra is, hogy az egri történelmi borvidéken a hagyományosan telepített szőlőskerteket korszerű, gépi művelésre alkalmas szőlőtáblák váltották föl, eddig együttesen mintegy 4600 hektáron.

a város lakossága évenként mintegy ezerrel nő és így ma meghaladja az 55.000-et. /mti/

--

bb 34. timmer józsefnek,

sl/tr-ju -cz

1976. november 30.

a szot titkárának, a szakszervezeti világszövetség végrehajtó irodája póttagjának vezetésével szakszervezeti küldöttség utazott új-delhibe a végrehajtó iroda ülésére. a delegációval utazott ligeti lászló, az szvsz számvizsgáló bizottságának elnöke. /mti/

--

bb 35. egy hónappal az év vége előtt - helyzetkép öt iparág-ból

vid-sz-kf-sb-ol/gg-ju hgy

1976. november 30.

az év végének közeledtével a vállalatoknál és a minisztériumokban számvetést készítettek a munka eddigi eredményeiről, s előrejelzéseket az 1976. évi terv várható teljesítéséről. az mti munkatársai tájékoztatást kértek öt iparág vezetőitől arról, hogy egy hónappal az év zárása előtt iparáguk vállalatai hol tartanak, milyen eredményeket értek el, s hol van további intézkedésekre, erősítésekre szükség a feladatok végrehajtásához.

/ folyt. köv./

13.30/ju

10.15.25

- 25 -

bb 35. / egy hónappal ... 1. folyt./-ju

L a mélyművelésű bányákból. szénbányászat

az idei népgazdasági terv 18,9 millió tonna szén kitermelésével számolt, a sárisápi aknát ért vizbetörés miatt azonban 200.000 tonnával mérsékeltek az előirányzatot. mivel a szén iránti kereslet nem csökkent, hanem nőtt a szénbányászat, a kormányzat kérésére vállalta, hogy nemcsak a kiesett termelést pótolja, hanem még 130.000 tonnát, vagyis összesen 330.000 tonnát ad terven felül. ez rendkívül nagy erőfeszítéseket igényelt és igényel ma is az ötven mélyművelésű bánya mintegy 55 ezer dolgozójától. november végéig, annak ellenére, hogy tabányán és oroszán is volt egy-egy vizbetörés, és a vagonellátás különösen ősszel nagyon akadozott, 220.000 tonnás túlteljesítést értek el.

ez az eredmény annál is inkább dicséretes, mert a korábbi évek bánya-visszafejlesztési programja még ma is érezteti káros hatását. a termelés felfutásához ugyanis több éves előkészítő munkára van szükség. a bányászok több pihenőnapjukat is feláldozták a tervteljesítésért. a legnagyobb túlteljesítést a műszaki intézkedések eredményeként a borsodi szénbányákban érték el. őket a mecsekiek követik. gyengébb eredményt ért el oroszán és várpalota, bár oroszán várhatóan az év végéig behozza elmaradását.

a tervek teljesítését segítette, hogy új gépek vásárlására, a fizikai munka megkönnyítésére egymilliárd forintot fordítottak, illetve fordítanak az év végéig. ez lehetővé tette, hogy a minőségi előírások teljesítése mellett 48-ról 54 százalékra növelték a géppel jövesztett, 72-ről 75 százalékra a géppel felrakott szén arányát. tovább növekedett a koncentráció: a termelés 85 százaléka frontokról került ki. ez egy frontra jutó napi termelés az előző évi 461 tonnáról 487 tonnára emelkedett.

az év hátralevő napjaiban további erőfeszítésekre van szükség a felajánlott mennyiségből még hiányzó 110.000 tonna szén kitermeléséhez. ugyanakkor megfelelően haladnak a jövő évi termelés előkészületei. biztató, hogy a különböző központi és vállalati intézkedések, elsősorban a bányászat előtt perspektívát nyitó eocén-program hatására - a mecseki szénbányákat kivéve - az idén nem voltak és nincsenek olyan létszámgondok, mint a korábbi években.

/ folyt. köv./

13.45/ju

V akkor

- 26 -

bb 35. / egy hónappal ... 2. folyt./-ju

vaskohászat

a vaskohászat eddigi eredményei alapján biztosra vehető, hogy évi terveit mind az acéltermelésben, mind a hengereltárutermelemben túlteljesíti. a kohászati üzemek elsőrendű feladatulaknak tekintették a belföldi igények maradéktalan kielégítését. ez azt eredményezte, hogy az idén a korábbi évekhez képest jobb volt kohászati termékekből az ellátás, s jelentősen csökkentek a reklamációk.

november végéig a magyar vas- és acélipari egyesülés vállalatai és a csepeli acélmű együttesen mintegy 40.000 tonna acélt termelt terven felül, s arra számítanak, hogy ez a többlet az év végén is meg fog mutatkozni. különösen jó eredményeket értek el az acéltermelés növelésében a Lenin kohászati művek és az ózdi kohászati üzemek martin acélművének dolgozói. a hengereltárutermelemben ugyancsak ez a két üzem és a csepeli acélmű ért el kiemelkedő eredményeket. összességében év végéig a hengereltárutermelemben is meghaladja majd az előirányzatot, előreláthatóan mintegy 30.000 tonnával. a termelés növekedésében nagy szerepet játszottak az ikm-ben és az ókü-ben üzembe helyezett új hengerek, amelyek a mennyiségi többleten túl minőségileg is jobb hengereltárut biztosítottak a felhasználóknak. eddig csupán a dunai vasmű lemezttermelésében van kisebb mértékű lemaradás a tervezetthez képest.

a vaskohászat eleget tett szocialista exportkötelezettségeknek, és a tervezett tőkés exportot túlteljesítette. a tervezetthez képest 20-22 millió dollár többlet-tőkés exporttal számolnak az év végéig. ehhez hozzájárult, hogy a jobb készletgazdálkodás nyomán mérséklődtek a belföldi fogyasztói igények, elősegítette az export fokozását az új hengerek üzembehelyezéséhez kapcsolódó korszerűbb termékstruktúra is, amely a következő évekre is jó lehetőségeket kínál a külföldi piac bővítésére.

/ folyt. köv./

14.02/ju

Tótk 40

- 27 -

bb 35. / egy hónappal ... 3. folyt./-ju

vasut

kimagasló teljesítménnyel, 11.3 millió tonna áru továbbításával zárta a novembert a vasut, amely azonban még így sem tudta kielégíteni a megnövekedett évvégi igényeket, a torlódást elsősorban az okozza, hogy jelentős tranzitszállítások és a vállalatok exportszállításainak egy része elhúzódott, az év végére zsufolodott össze. a korábbi hónapokban a vasut kapacitása kihasználatlan volt, novemberben pedig a szűkösésnél naponta 2.500-3.200 kocsival kevesebbet tudtak előteremteni, s még vasárnaponként is hiányzott ezer kocsi. pedig ezuttal a belső intézkedéseken kívül a kedvező időjárás és a fuvaroztatók hétvégi rakodási versenye is segítette a vasut munkáját.

a vasut év közben teljesítette alapvető feladatait - az üzemek folyamatos anyagellátását, a mezőgazdasági áru fuvarozásukat stb. cukorrépából például eddig több mint 1.6 millió tonnát szállított a feldolgozó üzemekbe, s az előzetesen bejelentett 212.000 tonna helyett 235.000 tonna export-almát továbbított. az év 11 hónapjában 119.3 millió tonna áru szállításával sokat ledolgozott a megbízások egyenetlenségéből származó hátrányból, de így is a tavalyinál félmillió tonnával kevesebb árut fuvarozott a vasut.

decemberben tovább növekszik a feladat, s most már kedvezőtlenebb körülmények között jóval több mint 11 millió tonna áru elszállítása vár a vasutra, amely különféle intézkedésekkel igyekszik segíteni a nehéz helyzetben. a kelet-nyugati tranzitforgalomban például kiegészítőként az osztrák vasutaktól kértek vagonokat. a szovjetunióból jugoszláviába irányuló autószállítmányok zavartalan továbbítására jugoszláv kocsikat vesznek igénybe. a legnagyobb erőfeszítéseket a záhonyi átrakóközetben a nagy tömegű áru továbbítása igényli, hiszen a munkát most már a tél, a gyakori havazás és a fagy is nehezíti. a kirakások meggyorsítására a debreceni vasutigazgatóság területéről 150 dolgozót irányítottak a hét elején a körzetbe, amelyet várhatóan további 150-200 vasutással és más dolgozóval megerősítenek.

az exporton kívül a vasut gondoskodik a decemberre jelzett mintegy 550-600 ezer tonna cukorrépa elszállításáról, a tűzifa- és a szén-szállítmányok zavartalan továbbításáról, a melegüzemek folyamatos anyagellátásáról és a legszükségesebb építőanyagok szállításáról is.

/ folyt. köv./

14.15/ju

161540

- 28 -

bb 35. / egy hónappal ... 4. folyt./-ju

építőanyagipar

az építőanyagipar az idén - a várható decemberi eredménnyel együtt - a múlt évinél körülbelül három százalékkal több terméket szállít az építőknak. a termelés bővítését hatékonyabb munkával alapozta meg, s a termelékenység 5,2 százalékos növelésével egyúttal enyhítette a munkaerőgondokat is, amire nagy szükség volt, mert az iparág üzemében több mint 1700-zal csökkent a dolgozók, elsősorban a munkások száma.

cementből az előirtnak megfelelően 13,1 százalékkal bővült a termelés, téglából némileg az előirányzatot is meghaladja, bár évközben átmeneti hiány is előfordult. a tervezetett is meghaladó fejlődést ért el a kő- és kavicsbányászat, amely a tavalyinál 580.000 tonnával több zuzott-követ és 543.000 köbméterrel több kavicsot adott az építőknak.

több építőanyagipari üzemben az idén már értékesítési gondok is jelentkeztek. viszonylag keveset rendeltek tőlük előregyártott vázszerkezetekből, lakásfelszerelési kerámiákból, azbeszt-cement hullámlémezéből, lefolyócsőből és újabban mészből is. a tárolóhelyek telítődése is hozzájárult ahhoz, hogy az utóbbi hónapokban nem használták ki teljesen a termelési kapacitást.

az ellátás javítását segíti, hogy az év végéig új téglagyárat helyeznek üzembe Órbottyánban, bazaltgyapot gyárat talpalcán, kavicsbányát Ócsán, és befejeződik a könnyűbeton és szigetelőanyagipari vállalat fedéllemez-gyárának rekonstrukciója. ebben az évben az építőanyagipar beruházásaira mintegy 20 százalékkal többet költöttek a tavalyinál, s várhatóan a fejlesztési előirányzatot 5 százalékkal túlteljesítik, hogy jól megalapozzák az ötéves tervidőszak következő éveiben gyorsabban növekvő igények kielégítését.

/ folyt. köv./

14.22/ju

161540

- 29 -

bb 35. / egy hónappal ... 5. folyt./-ju

papíripar

az egész iparágat képviselő papíripari vállalatnál különösen a papírkarton-gyártásban és a feldolgozó iparban alakul jól az idei termelés. a fokozatosan belépő dunaujvárosi kombinát teljesítményét nem számítva a papírkarton-termelés a tervezett 331.700 tonna helyett várhatóan 341.400 tonna lesz. a feldolgozó iparban a tervbe vett 255 300 tonnánál előreláthatólag 4 százalékkal több levélpapír, füzet, doboz, zacskó, nátron-zsák stb. készül el az év végéig.

a féltermékgyártás azonban nem éri el a tervezettet, aminek részben az az oka, hogy a szalmacellulóz-gyártáshoz az első félévben a vártnál kevesebb szalma állt rendelkezésre, s emellett különféle műszaki okok is gátolták, hogy a már egyáltalán nem fiatal csepeli cellulózgyártó géparkot teljes mértékben kihasználhassák. a féltermékgyártás megközelítően 90 százalékos teljesítménye azonban még lépést tud tartani az igényekkel, s így komolyabb fennakadást nem okozott.

a papíripar számára az 1976-os év egészében nyugodt, kiegyensúlyozott esztendő volt, s így - szerződési kötelezettségeinek eleget téve - a vállalat nem kényszerül különösebb év végi hajrára: szokásos normál üzemmenetet zár.

bár sokat jelentett, hogy állami támogatással az átlagosnál nagyobb mértékben növelték a béreket, egészében véve azonban ez sem oldhatta meg a munkaerő-gondokat, főként a folyamatos munkarendben dolgozó gyárakban s azokban a régi üzemekben, ahol a szociális körülmények és az anyagmozgatás gépesítése még sok kívánnivalót hagy. az egészében eredményes évzárásban nagy részük van a munkaversenyben élenjáró szocialista brigádoknak, a papíriparban dolgozók helytállásának. sokat jelentett az is, hogy a vállalat mozgósította tartalékait, takarékosabb gazdálkodással, jobb anyagfelhasználással, 800 millió forint értékű készlet csökkentéssel tette gazdaságosabbá működését, anélkül, hogy intézkedései kedvezőtlenül hatottak volna az ellátásra. /mti/

--

14.30/ju

TKK40

- 30 -

bb. 36. kodak kiállítás az ofotért-nál - sikeres a fotocikkek karácsonyi vására

1976. november 30.

t/kf/be/rj le hgy

a kodak cég nyugatnémet gyára kedden kiállítást nyitott az ofotért asbóth utcai mintatermében. a kiállításon - elsősorban a fotósok tájékoztatására - bemutatják a kodak fényképezőgép-ujdonságait, az instamatic típusokat, köztük az egy mozdulattal átállítható, két objektives tele instamatic gépet és a polaroid rendszerű kodak instant camera készüléket, amelyből az első példányok csak jövőre kerülnek forgalomba Európában. a különleges kisméretű gép a felvétel után egy perccel már „megmutatja”, további hét perc múlva pedig kiadja a teljesen kész képet. az ofotért elsősorban az oktatáshoz használható carussel diavetítők iránt érdeklődik, a bemutatott típusokból jövőre 150-et vásárolt.

a kiállítás csütörtökig naponta 10-18 óra között tekinthető meg.

a kiállítás alkalmából somogyi béla, az ofotért vezérigazgatója elmondotta, hogy ez az utolsó idei termékbemutatójuk. az idén tizenkettőt rendeztek, bemutatták a világ valamennyi számottevő fotócégének legújabb termékeit. a kiállítások nyomán idén a választék-bővítésére az ofotért 13 millió forint értékű fotocikket vásárolt, felét a lakosságnak, felét a közületeknek.

a vezérigazgató beszámolt a vállalat karácsonyi csúcsgazdálkodásának előrehozását szolgáló - a hét végéig tartó - kedvezményes vásár sikeréről is. a november 15-én kezdődött országos akcióban - amelynek során 20 százalékos kedvezményrel árusítanak mintegy 60 millió forint értékű fényképezőgépet és egyéb fotocikket - két hét alatt csupán a ofotért vállalat 16 millió forintos forgalmat bonyolított le. /mti/

--

bb. 37. megkezdődtek a disznóölések borsodban

vid/kz/rj hgy

1976. november 30.

borsod megye egyes vidékein évszázados szokás szerint andrás napján - november 30-án - kezdik meg a téli sertésvágást. a vidék falusi portáin az idén mindjárt az első napon csaknem fél-ezer sertés került „böllérkés”, alá.

/folyt.köv./

14.10 rj

- 31 -

TKK40

bb. 37. / megkezdődtek a ... 1. folyt./rj

a családok szükségleteire az idén a korábbi éveknél több, körülbelül negyedmillió számú sertést vágnak le, borsodban, s ezt mind a háztájiban nevelték. a disznóölés ismét, divatba jött, a bánya- és az ipartelepeken is. különösen a nagycsaládoknál.

a bodrogi és az abauji részeken szórakozásként éppen felelevenítették a fiatalok a hajdani andrás-napi „párjósítást”, is.
/mti/

--

bb. 38. átadták az új metrószakasz mélyállomásainak utolsó mozgólépcsőit

t/sb/gk/rj ie hgy

1976. november 30.

a gép- és felvonószerelő vállalat dolgozói kedden adták át a kálvin téren az észak-déli metróvonal első szakaszának utolsó négy mélyállomási mozgólépcsőjét és megkezdték a berendezések 48 órás üzemeltetési próbáit. az utolsó simitásokat végzik a deák téri csomópont három kis mozgólépcsőjénél is, amelyeknek átadására és vizsgáztatására a hét második felében kerül sor.

a nagyváradi tér és a dek tér közötti szakaszon összesen 27 szovjet mozgólépcsőt állítottak fel, mégpedig tizennégy hónap alatt, ami rekordnak minősül, hiszen két előző szakaszon, a baross tér és a deák tér között 20, a kossuth lajos tér és a déli pályaudvar között pedig 18 hónapig tartott mindössze 15-16 mozgólépcső felszerelése. a beruházó véleménye szerint is gyors és jó minőségű munkát végeztek, ami elsősorban a nagyon alapos műszaki előkészítés és munkaszervezés eredménye. 1973 decemberétől 1975 elejéig, tehát csaknem annyi ideig tartott az anyagszállítástól a szerelési munkaműveletek megtervezéséig terjedő előkészítés, mint amennyi időt a kivitelezésre fordítottak. hatékonyabbá tették a szerelés műszaki vezetését is, ezáltal már minden állomáson kihelyezett művezető irányította a munkát, s rendelkezésére bocsátottak tehérgépkocsikat, trélereket is, amelyekkel a zavartalan anyag- és szerkezetellátásról gondoskodhattak.

/folyt.köv./

14.20 rj

-32 -

bb. 38. /átadták az új... 1. folyt./rj

a mozgólépcső-szerelők egyelőre befejezték a munkát a metróban, a brigádok átmenetileg édesipari gyárak és a csepel vasmű új berendezéseinek felállítására vonulnak át. a tervek szerint 1978-ban térnek vissza a földalattihoz, hogy az észak-déli metróvonal arany jános utcai, marx- és élmunkás téri mélyállomásában helyezzenek el a jól bevált szervezési módszerint 18 mozgólépcsőt.
/mti/

--

bb. 39. barátságvonat a szovjetunióba

1976. november 30.

i/gg/rj pr hgy

az expressz ifjúsági és diák utazási iroda 330 fős barátságvonatot indít a szovjetunióba december 6-án, moszkva-leningrád utvonalon.

a fiatalok moszkvában városnézésen vesznek részt, megtekintik a forradalmi muzeumot, a lenin mauzóleumot, a kremlt, a székesegyházakat. ellátogatnak a népgazdasági kiállításra, és megkoszorúzzák az ismeretlen katona sírját.

leningrádban megismerkednek a város nevezetességeivel, ellátogatnak péter-pál erődhez, az ermitázsba, a leningrádi történelmi múzeumba, a piskarevi hősök temetőjébe. kirándulást tesznek petrodvorecbe és programjukban színházi előadás is szerepel.

--

bb. 40. kiváló dolgozó jelvény - háztáji állattartásért

vid/kz/rj hgy

1976. november 30.

két süttői kistermelőt köszöntöttek kedden tatabányán abból az alkalomból, hogy kiérdemelték a „mezőgazdaság kiváló dolgozója”, jelvényt. a két kitüntetettnek - mann istván termelőszövetkezeti járadékosnak és szakmáry józsef tsz-nyugdíjasnak - dr. fülöp mihály, a komárom megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetője adta át a jelvényt.

/folyt.köv./

14.30 rj

-33 -

15.00 P

bb. 40. / kiváló ... 1. folyt./rj

a két süttői kistermelő már több éve foglalkozik háztáji állattartással, mégpedig kitűnő eredménnyel. jelenleg is 3-3 jól tejelő tehenet gondoznak portájukon. a faluszerte szorgalmas, becsületes munkájukról ismert gazdák idős koruk ellenére is a legtöbb tejet értékesítik a megye kistermelői között. a 66 éves szakmáry józsef tavaly 14.730 liter, az idén október elejéig 11.343 liter tejet adott át a tejipari vállalatnak. a 73 esztendősné mann istván portájáról a múlt évben 13.363 liter, az idén szeptember végéig 8.642 liter tej került ki.

komárom megyében háztáji állattartásért első ízben adtak át kiváló dolgozó jelvényt. /mti/

--

bb. 41. korszerűsítik a hagyományos sertéstelepeket békésben

vid/k/rj hgy

1976. november 30.

kedden mezőkovácsházán a hagyományos sertéstelepek jobb kihasználásáról, korszerűsítéséről tanácskoztak békés megye állattenyésztési szakemberei.

a megye mezőgazdaságának, mint rámutattak, az v. ötéves terv végére egymillió sertést kell adnia a feldolgozó iparnak. e terv megvalósítását nem a mindenáron új, nagy beruházást igénylő kombinátok létrehozásával akarják megvalósítani. a keddi tanácskozáson is a már meglévő, hagyományos telepek ésszerűbb kihasználásának lehetőségeit vizsgálták. a résztvevők egyetértettek abban, hogy a hagyományos sertéstelepek korszerűsítésével, pl: szellőztetés és az etetés gépesítésével, korszerű fiasztatók beépítésével stb, a jelenleginél évente 30-35 ezer vágósertéssel tudnak többet termelni. az így előállított sertéstöbblet megfelel négy szakosított sertéstelep termelésének, s a korszerűsítésre fordítandó összeg mintegy 4 év alatt megtérül. /mti/

--

114.40 r j

-34 -

15⁵⁰

bb 42. kedden visszaérkezett budapestre

s-ju pr hgy

1976. november 30.

az országgyűlés magyar-francia tagozatának küldöttsége. a delegáció dr. pesta lászlónak, a tagozat elnökének vezetésével a francia nemzetgyűlés francia-magyar baráti csoportjának meghívására tett látogatást franciaországban. /mti/

--

bb 43. a fővárosi tanács

gg-ju pr hgy

1976. november 30.

közlekedési főigazgatósága a bm brfk közlekedésrendszetével egyetértésben - közli a gépjárművezetőkkel, a budai alsó rakpartot a döbrentei tértől északra lezárták. a döbrentei téren felhajtó rámpa épült, melyen északi irányba a gróza péter rakparton, a fátyol utcán, a döbrentei utcán, az ybl miklós téren, a clark ádám téren, a fő utcan és a bem rakparton keresztül, déli irányba a fő utca-clark ádám tér - ybl miklós tér - döbrentei utca-döbrentei téren keresztül lehet haladni. kérjük a gépjárművezetőket, hogy tekintettel a clark ádám tér zsufoltóságára, lehetőség szerint a budai alsó rakpartot ne vegyék igénybe. /mti/

--

bb 45. ,, bevetésre kész,, a tiszai jégtörő flotilla

vid/kz-ju hgy

1976. november 30.

befejeződött az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság jégtörő flotillájának szokásos évi nagyjavítása. a tiszalöki javítóműhelyekben rendbe hozott 4 hajó kedden felvonult a tiszán, hogy megkezdje a javítás utáni nyíltvízi próbát. a szemle tapasztalatai szerint a hajók mind a műszaki, mind pedig a biztonsági követelményeknek megfelelnek. a jégtörő flotilla most már üzemképesen ,, bevetésre készen,, állomásozik tiszalökön és kiskörén, hogy adott esetben a jég széttörésével segítse a táblák levonulását a tiszán és a bodrogon. /mti/

--

14.43/ju

- 35 -

15⁵⁰

bb 44. teljesítette éves lakásépítési tervét a zala megyei állami építőipari vállalat

vid/kz-ju hgy

1976. november 30.

a zala megyei állami építőipari vállalat kedden zalaegerszegi 106, nagykanizsán pedig 56 lakás építését fejezte be, s ezzel a zalai építők egy hónappal korábban teljesítették 1976. évi lakásépítési, átadási programjukat.

az egy hónapos előny elérésében alapvető részük volt a lakásépítést végző, azt kiszolgáló szocialista brigádoknak és szocialista termelési egységeknek. a brigádállalások eredménye az egyhónapos időnyerés.

a zala megyei állami építőipari vállalat ebben az évben 1.021 lakást épített zalaegerszegi, nagykanizsán, keszthelyen és tapolcán. a zalai építők nemcsak rövidebb idő alatt, de a beruházók egyöntetű véleménye szerint is jó minőségben adták át a lakóépületeket. az egy hónapos előnyt az 1977. évi vállalati lakásépítési program végrehajtására használják fel. a jövő évben az ideinél 200-al több, 1.200 lakást építenek. /mti/

--

bb 46. vezetők klubja salgótarjánban

vid/kz-ju hgy

1976. november 30.

megyei gazdasági aktivaértekezletet rendezett kedden salgótarjánban a műszaki és természettudományi egyesületek nőgrád megyei szövetsége. az értekezlet előadója dr. trethon ferenc pénzügyminiszter-helyettes - a gazdálkodás hatékonyságának időszerű kérdéseit elemezte. ezt követően került sor a nőgrád megyei vezetők klubjának megalakítására, a politikai és gazdasági élet vezetőinek részvételével. a klub működésének célja, olyan fórumot teremteni ahol lehetőség nyílik a gazdasági vezetők véleménycseréjére, tapasztalataik átadására, a feladatok megoldásának összehangolására. /mti/

--

14.50/ju

- 36 -

1555

bb.47. tudományos diákköri tanácskozás debrecenben

vid/p fm hgy

1976. november 30.

a tudományos diákköri munka továbbfejlesztéséről és a tudományos diákköri mozgalom időszerű feladatairól tartottak országos tanácskozást kedden debrecenben, az agrártudományi egyetemen. a konferencián az agrár-felsőoktatási intézmények vezetői és hallgatóinak képviselői a diákköri munka továbbfejlesztésének lehetőségeiről tanácskoztak. a tudományos diákkörök alapvető feladatának határozták meg az egyetemi tanulmányok és a gyakorlati élet összhangjának megfelelően a magasabb szintű szakemberképzés segítését. /mti/

--

bb 48. Lékai jános-émlékünnepség

t gy/gk pr bzs hgy

1976. november 30.

a kisz budapesti bizottságának lékai jános iskoláján kedden bensőséges ünnepségen emlékeztek meg az ifjúságok országos szövetsége megalakulásának 58. évfordulójáról. az ifjúsági lapkiadó vállalat által rendezett baráti találkozón ott voltak a csepel vas- és fémművek lékai jános nevét viselő ifjúsági brigádjának a közuti gépellátó vállalat kisz-szervezetének s az első hazai ifjúkommunista szervezet életrehívójának nevét viselő általános és szakközépiskolának a küldöttei. meghívást kaptak az ünnepségre lékai jános egykori harcostársai, veteránok, továbbá a magyar néphadsereg a kisz kb képviselői.

németh andrás, a kisz-iskola vezetője köszöntötte a résztvevőket, majd svéd lászló kandidátus, a párttörténeti intézet főmunkatársa megemlékezett a magyar és a nemzetközi kommunista ifjúsági mozgalom egykori legendás híró személyiségének életéről, munkásságáról. /mti/

16.05/bzs

- 37 -

1620

bb 49. közművelődés heves megyében

tr pr bzs hgy

1976. november 30.

a kulturális minisztériumban kedden miniszterhelyettesi értekezleten vitatták meg heves megye közművelődési helyzetét. fekete-győr endre, a megyei tanács elnöke tájékoztatót adott - összefüggésben a megye társadalmi és gazdasági szerkezetének változásaival - a kulturális élet fejlődéséről. az értekezlet megállapította, hogy a célratörő és koordinált irányítás következtében a közművelődés személyi, anyagi, tárgyi feltételei az elmúlt években javultak. a közművelődési párthatározat megvalósítása során több területen országosan is új kezdeményezések és eredmények születtek. /mti/

..-

bb 50. kevés a zöldfelület, zsufoltak az oktatási intézmények - a győri ady endre lakótelep környezetvédelmi vizsgálata

vid/fm bzs hgy

1976. november 30.

győrött, a 30 ezer lakosu ady endre lakótelep környezetvédelmi vizsgálatának eredményeiről rendeztek ankétot kedden a győri technika házában. a köjál négy hónapos komplex vizsgálatot végzett, amely a környezeti zaj- és levegőszennyezettségi vizsgálatokon kívül kiterjedt a lakótelep oktatási intézményeinek megvilágítására és az egyéb urbanizációs hatásokra is.

megállapították, hogy az épületek elhelyezése városrendezési szempontból megfelelő, az iskolák, üzletek egyedi épületei bizonyos mértékig feloldják a típus-lakóházak merev sorát. a lakótelep beépítettségét azonban a zöldfelületek rovasára növelték meg. a tervezők a lakótelepet lezáró vasútvonal okozta zaj kiküszöbölésére védő erdősávot terveztek, amely nem valósult meg, sőt erre a területre újabb 300 lakás építését tervezik.

nagy gondot okoz a lakóépületekből kikerülő háztartási szemét gyűjtése és elszállítása. a kukás szemétyűjtési módszer korszerűtlen, közegészségügyi szempontból a konténeres szemétyűjtés az elfogadható. az épületekbe beépített szemétdobók csővezetékei nem tisztíthatók, s emiatt keletlen büzt árasztanak. kedvező eredményt hoztak viszont a levegő-tisztasági vizsgálatok: a levegő nitrogéndioxid és kormtartalma a megengedett érték alatt van.

/folyt. köv./
16.17/bzs

- 38 -

16³⁵
P

bb 50. /kevés a zöldfelület ... 1. folyt./bzs

a vizsgálat kiterjedt az oktatási intézményekre is. a lakótelepen működik négy óvoda - és négy lakásból kialakított szükségóvoda. ez utóbbiak rendkívül zsufoltak és közegészségügyi előírásoknak nem felelnek meg. az oktatási intézményekben nem mindenütt megfelelő a világítás. az iskoláskorúak étkeztetése is gondokat okoz, mivel a napközis termek, étkeztetők szűkek, ezért az ebédeltetés a kora délutáni órákig elhuzódik.

a zajvizsgálat kiterjedt a lakások belső zajszintjére, amelyet az épületgépészeti berendezések határoznak meg. a környezeti zaj mértéke pedig a közlekedéstől függ. a fő forgalmi utvonalakkal párhuzamosan elhelyezett magasházak beépítése jól megoldott, mivel az épületek hátsó frontja csendes. a közutakra merőlegesen létesített lakóházaknak viszont mindkét oldalát azonos mértékű zaj terheli.

a megállapítások áttekintő képet adnak a lakótelep környezetvédelmi összetevőiről, s utmutatóul szolgálnak a lakótelepek tervezőinek a hibák kiküszöbölésére. /mti/

..-

bb 53. felhasználható 19 órától!

az észak-déli metróvonalon végiggördült az első szerelvény

t -don/gk pr bzs la

1976. november 30.

megkezdték az észak-déli metró „élesztését”, a nagyváradi tér és a deák tér között. a 3.7 kilométer hosszú vonalat kedden este áram alá helyezték és oda vissza, mindkét alagutban végiggördült az első négykocsis metrószerelvény. a kelet-nyugati vonal népstadion állomásáról indított vonat a deák téren tért rá az észak-déli utpályára. a vonalalagut fokozatos élesztése elengedhetetlenül szükséges, mert a sín-pár mellett húzódó vágány, illetve az alagut oldalfalába épített kábelek, elektromos vezetékek adják meg a választ, hogy minden a helyén van-e, a kocsik biztonsággal közlekednek-e.

/folyt. köv./
16.25/bzs

- 39 -

16⁴⁰
P

bb 53. /az észak-déli ... 1. folyt./bzs

a próba sikerült és mint a szakemberek mondták, lesz hosszabb ideig tartó próbajáratás is, azaz: a metrószerelvényeket minden nap mindkét alagútban menetrendszerűen indítják majd - természetesen utasok nélkül. az észak-déli vonal járműállománya 50 motorkocsiból áll, amelynek több mint a fele - a kelet-nyugati szakaszon - már lefutotta az előírt 10 ezer kilométert; a többi kocsi ezekben a napokban „vizsgálják”, s túl van a 6000 kilométeren. ezeket a vonatokat is a szovjet miticsi vagon- és gépgyár szállította, amelynek szakemberei szoros együttműködésben, hasznos tapasztalatokkal segítik a magyar metróépítőket.

az új metrószerelvények nem sokban különböznek a kelet-nyugati vonalon közlekedő vonatoktól, csupán néhány változás vehető észre rajtuk. így például - jóllehet ezt az utasok nem látják - a szerelvények nagyobb teljesítményű motorjukkal hamarabb fölgyorsulnak és simábban, egyenletesebben közlekednek. a vonatokban az üzemeltetési tapasztalatok alapján az utasok és a metrószemélyzet kényelmét szolgáló több apró korszerűsítést hajtottak végre. más formatervezéssel készítették például a kocsik padjait, amelyeket - mintegy ismertetőjegyül, hogy az észak-déli vonalon járnak - bordó színű műanyaggal vontak be. a kocsik belsejében kapaszkodókat szereltek föl; a vezetőfülkében célszerűbben helyezték el a különböző műszereket, kapcsolókat.

az észak-déli vonalon dolgozó személyzet felkészülten várja a startot. a metró indításához szükséges 800 fiatal többsége már elsajátította a tudnivalókat, amelyeket most gyakorlásképpen a kelet-nyugati vonalon hasznosítanak. a kiképzett motorkocsi- és segédvezetők elméletből és gyakorlatból egyaránt sikerrel vizsgáztak. /mti/

-.-

16.30/bzs

- 40 -

16⁴⁵₀

bb 55. e m b a r g ó : 18.30 óráig!

ülést tart a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

gg pr bzs la

1976. november 30.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának ülését december 1-re összehívták.

a politikai bizottság időszerű nemzetközi kérdések és az 1977. évi terv és állami költségvetés irányelveinek megvitatását, valamint az egyéb soronlévő kérdések tárgyalását javasolja a központi bizottságnak. /mti/

-.-

bb 51. a műszakiak és a biológusok összefogására van szükség a balaton tisztasága védelmében

vid/fm bzs hgy

1976. november 30.

a balaton tisztasága védelmének lehetőségeit együttes ülésen vitatta meg kedden veszprémben a balatoni intéző bizottság és a veszprémi akadémia bizottság környezetvédelmi testülete.

a legtöbb vitát az a kérdés váltotta ki, milyen arányban és mely szakaszokon folytatnátja a partfalak építését, s mennyi legyen a nádasok területe és elhelyezkedése. a műszaki beavatkozás és a biológiai védelem összhangjának megítélése élénk vitát váltott ki; mindnyájan egyetértettek azonban abban, hogy a kérdést a vízügyi szervek szakembereinek és a biológusoknak együttesen kell megoldani. a tervek szerint 132 kilométerre növelik fokozatosan a partvédművek hosszát, és az eróziótól fenyegetett déli parton összefüggő betonfalat képeznek ki. a további 75 kilométeres szakaszon megmarad a nádas, amely fontos szerepet tölt be a tó életében. szóváltak olyan negatív jelenségeket is, hogy a nádasok turzásai - szigetszerű lerakódásai - pangó vizek keletkezéséhez, szennyezett területek kialakulásához vezetnek.

/folyt. köv./

16.40/bzs

- 41 -

16⁵⁰₀

bb 51. /a műszakiak ... 1. folyt./bzs

a vita résztvevői valamennyien egyetértettek abban, hogy a nád és a hinár nem oka, hanem következménye a balatont érő szennyező folyamatoknak. ezért azt javasolták, hogy a védelmet az egész vízgyűjtő területen kell megszervezni, s a lehetőségekhez képest meg kell akadályozni foszfornak és nitrogénnek a tóba kerülését.

növelni kell a szennyvizek tisztításának határfokát, s ahol lehet, biotechnikai medencébe kell vezetni a tisztított szennyvizeket is. a megmaradó nádasok egy része ezeknek a további szűrésében kaphat jelentős szerepet.

vizeknek
felhívták a figyelmet arra is, hogy a vízvédelmi feladatokat mielőbb műszaki-gazdasági számításokkal kell megalapozni. fontosnak tartják, - hangoztatták - hogy a vízvédelem minden területén mielőbb jelöljék ki a felelős szerveket és célszerűen koordinálják a résztvevők munkáját.

az ülésen megvitatták a balatoni halgazdálkodás helyzetét. hangoztatták, hogy a gazdálkodás eredménye a jelentős tartalékok kihasználásával tovább fokozható. az ülésen azonban kifejezték azt a véleményt is, hogy a balaton első-sorban üdülőtérület és ennek kell alárendelni a halgazdálkodás érdekeit. /mti/

--

bb 52. a ruházatipari dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülése

t ol/s ie bzs hgy

1976. november 30.

az v. ötéves terv feladatairól, a tervidőszak első esztendejének termelést segítő mozgalmi munkájáról a jövő évi tennivalókról tárgyalt keddi ülésén a ruházatipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége.

az ágazat előtt az a feladat áll, hogy termelését öt év alatt mintegy 50, szocialista exportját 55-58, a tőkés országokba irányuló szállításokat több mint 120 százalékkal növelje. egyidejűleg további rekonstrukciók vannak soron, a tervidőszakra előirányzott összesen 1 milliárd 620 millió forint értékű beruházás megvalósításával. nagyarányú gépcseréket terveznek. öt év alatt - egyebek mellett - 18 ezer új varrógépet, 110 nagy varróautomatát helyeznek üzembe, s kicserélik 13 ezer elavult varrodai gépet.

/folyt. köv./
16.45/bzs

- 42 -

16.45

bb 52. /a ruházatipari ... 1. folyt./bzs

az ülésen megállapították, hogy az év 11 hónapjának eredményei némileg elmaradtak a tervezettől; a termelés és az értékesítés jobbára a tavalyi szinten áll. ennek legfőbb oka a létszámhiány, de több helyütt lassítón hatott a termékszerkezetnek az igényekhez alkalmazkodó, szükségszerű változása is.

az ötéves terv céljainak megvalósításához még változatlanul nagy tartalékok állnak a vállalatok rendelkezésére, egyebek mellett az alágazatban már több helyen megvalósult mintaszerű üzemszervezés tapasztalatainak gyors átültetésében is. a jó példákat különösen a zalaegerszegi ruhagyár, a férfi fehérneműgyár és a szegedi ruhagyár szolgáltatja, s az a 10 kisebb szövetkezet, ahol nyolc hónap alatt 20 százalékos termelékenységnövekedést értek el a jobb üzemszervezési módszerekkel. mint a termelés-növelésre is egyik legérzékenyebben ható tényezővel foglalkoztak a minőség további javításának szükségességével. leszögezték: a magasabb követelmények megvalósítása során sem fordulhat elő, hogy növekedjék a reklamáció, s több leértékelt árut kelljen forgalomba hozni.

a szakszervezet a maga sajátos eszközeivel sokoldalúan kívánja a tervcélok megvalósulását elősegíteni. kritikusan feltárva a hibákat, és részt kérve azok kijavításából is, a dolgozókkal való fokozott foglalkozás, a jobb munkahelyi légkör kialakításával, a mozgalom nevelő munkájával kíván hozzájárulni a további fejlődéshez. emellett szorgalmazza a jobb minőségű és a több műszakos munka eddigieknél jobb anyagi elismerését is. /mti/

--

bb 54. ranódy lászló és törőcsik mari csehszlovák kitüntetése

i mir/gk pr bzs la

1976. november 30.

a csehszlovák filmfőigazgatóság - eredményes szereplésükért a karlovy vary-i nemzetközi filmfesztiválon - díszoklevéllel tüntette ki ranódy lászló filmrendezőt és törőcsik mari színművészt. a díszoklevelet a csehszlovák nagykövetség kedden ünnepélyes külsőségek között adta át dr. václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete.

x x x

/folyt. köv./
16.50/bzs

- 43 -

17.00

bb 54. /ranódy lászló ... 1. folyt./bzs

törőcsik mari - akit az idén tüntettek ki a karlovy vary-i fesztivál jubileumi díjával - a nemzetközi filmélet e rangos fórumán már két alkalommal nyerte el a fesztivál legjobb női alakításáért járó díjat. ranódy lászló „árvácska” című filmjét pedig ugyancsak az ez évi fesztiválon jutalmazták nagydíjjal. /mti/

--

bb 57. kitüntetés

k ró/gk bzs zs la

1976. november 30.

dr. venkei tiber cimetes egyetemi tanárt, az országos onkológiai intézet bőrgyógyász főorvosát nyugállományba vonulása alkalmából az elnöki tanács a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. a kitüntetést kedden az egészségügyi miniszteriumban dr. zsigmond éva egészségügyi államtitkár adta át. /mti/

--

bb 56. befejeződtek a borsodi földrajzi hetek

vid/kz bzs la

1976. november 30.

kedden befejeződtek az idén már 19-ik alkalommal megrendezett borsodi földrajzi hetek. megközelítőleg félszáz rendezvénye keretében bemutatták többek között a szovjetunió, valamint a baráti szocialista országok utóbbi években elért fejlődését, műemlékeit és természeti értékeit. több üzemi látogatás mellett szakmai túrák is szerepeltek a programban. az utóbbiak résztvevői a bükk-fennsík természeti értékeivel, növényi ritkaságaival, különböző felszíni karsztjelenségeivel, természetvédelmi jelentőségű területeivel ismerkedtek meg.

a 19. borsodi földrajzi hetek rendezvényein több mint ötezren vettek részt. /mti/

--

17.05/bzs

- 44 -

1710
170

bb 58. rendőrségi hírek

s bzs la

1976. november 30.

cegléd külterületén krizsik alfonz 41 éves zenész, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte tóth józsef 71 éves nyugdíjas, ceglédi lakost, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a balesetet krizsik alfonz okozta figyelmetlen vezetéssel és gyorshajtással.

fejér megyében balinkabányán egy acélgyűrű ráesett a szállítókaparóra és a közelben dolgozó hullán károly 50 éves vágár, balinkai lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására a rendőrség megkezdte a vizsgálatot. /mti/

--

bb 59. eifert jános fotóművész

tr zs bzs la

1976. november 30.

fényes adolf teremben rendezett kiállítását, a nagy érdeklődésre való tekintettel, december 5-ig meghosszabbították. /mti/

--

bb 60. sajtótájékoztató a közművelődési törvény végrehajtásáról a parlamentben

t -don/zs bzs la

1976. november 30.

a közművelődési törvény végrehajtásából adódó feladatokról és lehetőségekről tartott sajtótájékoztatót kedden a parlamentben dr. pozsgay imre kulturális miniszter. a sajtótájékoztatót dr. várkonyi péter államtitkár, a tájékoztatói hivatal elnöke nyitotta meg. a miniszter bevezetőben emlékeztetett az 1974-es párthatározatra, s a közművelődésről szóló minisztertanácsi határozatra, amelyek mintegy alapul szolgáltak a közművelődési törvény megalkotásához. az új jogszabály - mint ismeretes - nemcsak a különböző intézményekre és szervezetekre, hanem valamennyi állampolgárra vonatkozik.

/folyt. köv./
17.23/bzs

- 45 -

1730

bb 60. /sajtótájékoztató ...1. folyt./bzs

a törvény egyetemes ügyet szolgál, hiszen minden szellemi tevékenység egyben közművelődési tevékenység is - hangsúlyozta a miniszter. hozzáfűzte azonban: ez nem jelentheti azt, hogy ennek jegyében mindent a „közművelődés”, címszava alá kívánnánk „betereelni”, erről szó sincs. a formális megoldásoknak - vagy például annak a szemléletnek, amely az iskolarendszert is a közművelődéssel helyettesítené - nem vagyunk hívei. a szellemi élet munkásainak - csakugy, mint a termelésben résztvevőknek - saját területükön kell végelniük kulturális tevékenységüket, s az eddiginél jobban kihasználni lehetőségeiket. ehhez szívós, kitartó munkára van szükség, amely csak akkor lehet eredményes, ha abban mindenkinek részt vesz. a közművelődési törvény megszületésével művelődési, kulturális programot kapott a társadalom, amelynek tagjai előtt a kulturálódás lehetőségei adóttak.

a törvény és a végrehajtásáról szóló rendelkezés állami feladatként szabja meg a közművelődési tevékenység irányítását és a feltételek megteremtését. ez nem jelentheti a közművelődési tevékenység „államosítását”, ellenkezőleg, az államnak ebben az a szerep juthat, hogy felszabadít minden olyan energiát, feltár minden olyan lehetőséget, amely a társadalmi szervezetekben, a különböző intézményekben és mozgalmakban rejlik ahhoz, hogy műveltebb, kulturáltabb legyen a társadalom.

fontos feladatként jelölte meg, hogy jobban, okosabban és céltudatosabban gazdálkodjunk a közművelődés céljaira rendelkezésre álló anyagi eszközökkel. az ésszerűbb gazdálkodás jegyében már korábban létrejöttek közös fenntartású művelődési létesítmények, komplex - főleg oktatási, illetve sport- és kulturális célokat is szolgáló - intézmények. sok esetben jogosak a panaszok a szűkös anyagi lehetőségek miatt. számos helyen viszont e lehetőségekkel is pazarlóan, rosszul gazdálkodnak. súlyos pazarlás például, ha olyan helyeken hoznak tétő alá nagy költséggel kulturális intézményeket, ahol nincs szükség rájuk, s ezért kihasználatlanok. hasonlóan rossz, hibás gyakorlat, hogy különböző szervezetek mintegy egymással versenyezve hoznak létre „saját”, művelődési intézményeket, jóllehet ilyenek az adott lakóterületen rendelkezésre állnak. ehelyett inkább a lakóterületen élők mozgósítására, a művelődési házak jobb, teljesebb és tartalmasabb kihasználására kell fordítani az erőket.

/folyt. köv./
17.27/bzs

- 46 -

1435

bb 60. /sajtótájékoztató ... 2. folyt./bzs

dr. pozsgay imre szólt arról, hogy tervezik a hivatásos népművelők bérének emelését az v. ötéves terv időszakában. hangsúlyozta: a kultúra terjesztésében nem elhanyagolható körülmény, hogy az e hivatást választók milyen anyagi és életkörülmények között élnek, hiszen mindez kihat munkájukra.

az újságírók kérdéseire válaszolva kiemelte: a közművelődésben fontos szerepet tölt be az amatőr művészeti mozgalom, amely akkor felel meg hivatásának, ha feladatait elsősorban a helyszínen, saját szűkebb közösségében oldja meg.

a kulturális kutatások hatékonyabbá tételére azt tervezik, hogy főként a muzeumokban, levéltárakban, könyvtárakban lévő közgyűjtemények hasznosítására, feldolgozására ösztönzik a szakembereket. erőfeszítéseket tesznek a kutatási kapacitás jobb kihasználására, a kutató munka összehangoltabbá tételére.

fontos feladat a munkásművelődés megteremtése, a szocialista brigádok tevékenységének tartalmasabbá tétele - hangoztatta a továbbiakban. ebből jelentős részt vállalnak a szakszervezetek, amelyek azonban bekapcsolódhatnak a lakóterületi kulturális tevékenységbe is. a szakszervezetek és a kisz érdekképviselőinek a kulturális életben is tükröződnie kell.

a szocialista országok integrálódási folyamatában a szellemi élet munkásai aktívan vesznek részt. örömdetes jelenség, hogy mind több kulturális, tudományos egyezményt írnak alá a szakemberek cseréjéről, más ország kulturájának megismeréséről. az így adott és kapott kulturális javak erősítik a szocialista országok között kialakult együttműködést, s szorosabbra fűzik az országok közötti kapcsolatokat. /mti/

--

bb 61. kitüntetés

k sb-ol ie bzs la

1976. november 30.

az elnöki tanács pósa györgynek, az ikarus karosszéria- és járműgyár személyzeti és szociális igazgatójának eredményes munkássága elismeréséül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. /mti/

17.32/bzs

- 47 -

1440
X

bb 62. indiába utazik losonczi pál

tr zs bzs la

1976. november 30.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, shri fakhruddin ali ahmed-nak, india elnökének meghívására 1976 december első felében hivatalos látogatásra indiába utazik. /mti/

--

bb 63. elhunyt v.b. hlebnyikov

la/mmé bzs la

1976. november 30.

v.b. hlebnyikov, a kgst titkársága kohászati osztályának vezetője, aki a kgst vaskohászati állandó bizottságának ülésén vett részt, életének 69. évében szivroham következtében elhunyt.

elhunyta alkalmából moszkvában gyászjelentést adtak ki, amelyet alekszej koszigin és több más szovjet párt- és állami vezető irt alá. /mti/

--

bb.64. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18 óráig:

p la

1976. november 30.

32. nádaratás
33. eger fejlődését dokumentáló kiállítás
34. szakszervezeti küldöttség utazott uj-delhibe
35. helyzetkép öt iparágból
36. kodak kiállítás
37. dísznőlések
38. átadták az új metroszakasz mélyállomásainak utolsó mozgólépcsőit
39. barátság-vonat a szovjetunióba
40. kiváló dolgozó jelvény háztáji állattartásért
41. korszerűsítik a hagyományos sertéstelepeket
42. visszaérkezett a dr. pesta lászló vezette küldöttség
43. a fővárosi tanács közlekedési főig. közleménye
44. zala megyei építőipari vállalat
45. tiszai jégtörő flotilla
46. vezetők klubja salgótarjánban
47. tudományos diákköri tanácskozás debrecenben
48. lékai jános emlékűnnepség
49. közművelődés heves megyében

/folyt köv ./
18.20/p

-48-

1840

bb.64. a belföldifolyt/p

50. győri lakótelep környezetvédelmi vizsgálata
51. összefogás a balaton tisztasága védelmében
52. a ruházatipari szakszervezet kv ülése
53. végiggördült az első szerelvény az észak-déli metrovonalon/felh. 19 h-tól/

54. ranódy lászló és töröcsik mari csehszlovák kitüntetése
55. ülést tart az mszmp kb /embargó 18.30 óráig!/
56. befejeződtek a borsodi földrajzi hetek
57. kitüntetés/dr. venkei tibor/
58. rendőrségi hírek
59. meghosszabbították eifert jános kiállítását
60. sajtótájékoztató a közművelődési törvény végrehajtásáról
61. kitüntetés/ pósa györgy/
62. indiába utazik losonczi pál
63. elhunyt v.b.hlebnyikov
64. hírjegyzék.

/mti/

--

bb.65. időjárásjelentés

s/p la

1976. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1976.november 30-án , kedden este:

szeles, enyhe idő.

várható időjárás szerda estig: változóan felhős lesz az ég. a déli,délnyugati szél többfelé megélénkül,és elszórtan eső is várható. az eddiginél kevesebb köd.várható legmagasabb nappali hőmérséklet 7-12 fok között ./mti/

--

bb.66. a fővárosi operettszínház vendégjátéka szolnokon

vid/kz/mmé/p la

1976. november 30.

a fővárosi operettszínház kedden szolnokon vendégszerepelt: a szigligeti színházban bemutatta gáspár margit - gyulai gaál jános-erdődy jános : „az állam én vagyok,, című zenés játékát. a tiszaparti város következő fővárosi vendége a vigszínház társulata lesz, december 13-án és 14-én- a budapesti premiért megelőzően- kerül a szolnoki közönség elé hernádi gyula: „királyi vadászat,, című darabja./mti/

--

18.30/p

-49-

1845

bb.67. 15 éves a szombathelyi madrigálkórus

vid/p kz la

1976.november 30.

jubileumi koncerttel ünnepelte kedden fennállása 15. évfordulóját a szombathelyi madrigál kórus. a háromszor kiváló címet és több külföldi fesztiváldíjat nyert együttes vas megye kulturális életének élvonalába tartozik. a madrigálírodalmon túl xx. századi zenét - zömében magyar műveket, népdalokat - szólaltat meg. a 35 tagú kórus jubileumi hangversenyén az utolsó öt év repertoárjából adott izelítőt. /5mti/

--

bb.68. magyar-csehszlovák barátsági nap szombathelyen

vid/p ká la

1976. november 30.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága és a budapesti csehszlovák kultúra magyar-csehszlovák barátsági napot rendezett kedden szombathelyen. a megyeszékhely egyik legnagyobb üzemében, a sabaria cipőgyárban stefán varga, a budapesti csehszlovák nagykövetség másodtitkára tartott filmvetítéssel egybekötött előadást csehszlovákia könnyűiparáról, eredményeiről, fejlődéséről, s választ az érdeklődők kérdéseire. este a város új középiskolás kollégiumában csehszlovákia budapesti nagykövetsége és a csehszlovák kultúra képviselőinek jelenlétében rendezték meg a szombathelyi diákok vetélkedőjét. a versenyzők csehszlovákia történelméről, kulturájáról, mai életéről adtak számot. /mti/

--

bb 69. kihirdették a liszt-pályázat eredményét - a liszt ferenc társaság közgyűlése

t mir/tr pr bzs la

1976. november 30.

kedden a zeneművészeti főiskolán tartotta tisztújító közgyűlését a gazdag hagyományokkal rendelkező liszt ferenc társaság. a közgyűlésen forrai miklós főtitkár ismertette a több mint 800 tagot számláló társaság idei tevékenységét, amellyel jelentős mértékben járultak hozzá névadójuk, a nagy zeneszerző emlékének ápolásához. az e téren szerzett érdemeikért 12 előadóművészt, zenepedagógust, és zenetudóst tüntettek ki borsos miklós liszt-émlékplakettjével.

/folyt. köv./
19.38/bzs

- 50 -

20²⁰

bb 69. kihirdették ... 1. folyt./bzs

a beszámolót követően farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese kihirdette a főváros és a társaság közös liszt-pályázatának eredményét. a pályázatra beérkezett tudományos, népszerűsítő tanulmányok közül kettő: kovács sándor, illetve batta andrás - mindketten a zeneművészeti főiskola zenetudományi tanszakának ötödéves hallgatói - munkája kapta meg az egyenként 20.000 forintos első díjat, s további két pályaművet 12.000 - 12.000 forintos harmadik díjjal jutalmaztak. ezután megválasztották a társaság tisztségviselőit a következő három évre. /mti/

--

bb70. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

p la

1976.november 30.

65. időjárásjelentés
66. a fővárosi operettszínház vendéggjátéka szolnokon
67. szombathelyi madrigál kórus
68. magyar-csehszlovák barátsági nap szombathelyen
69. kihirdették a liszt-pályázat eredményét
70. hírjegyzék.

/mti/

--

20²⁰
21⁰⁵
20.55/p

-51-

v é g e

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: konc Antal
szerkesztő: halasi györgy, lakatos erzsébet